

CUPRINS

Lugoj:

BANI PENTRU SPITALUL MUNICIPAL

pagina

2

NEVOIA DE AFACERI ÎN DOMENIUL TURISTIC

pagina

16

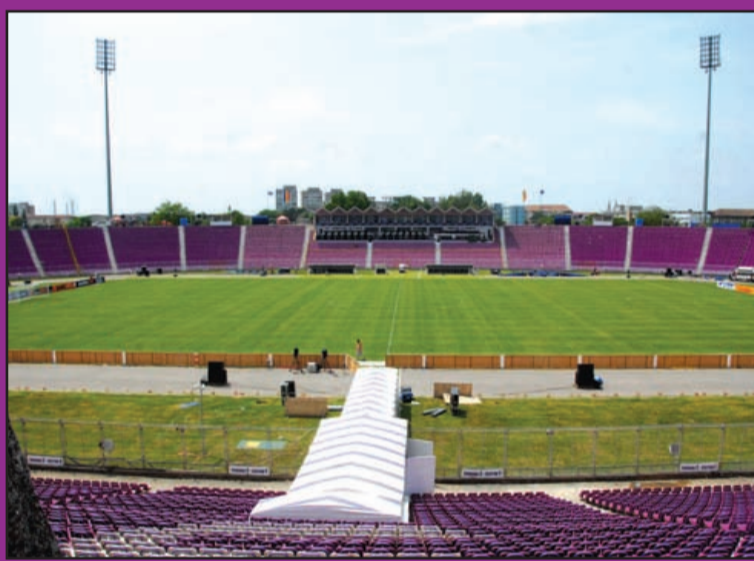
PLENUL CONSILIULUI

pagina

15

CJ Timiș
alocă 1,5
milioane
lei pentru
lucrări la
stadionul

“Dan Păltinișanu”

pagina

6

pagina

4

“Aeroportul
va fi mult mai bine
gestionat, în viitor, cu o
administrare locală”

Festivalul - Concurs
“Lada cu zestre”
- faza finală

paginile

8-9

Vechile
vestigii
ale
castelului
Huniade
ies la
iveală

pagina

5

Mănăștiur
Oamenii stau mereu
cu teamă că îi
inundă râul Bega

pagina

7

Darova
În comuna Darova
trăiesc oameni
veniți din 39 de
județe ale țării

pagina

10

Bethausen
“Cred că e o comună
blestemată!”

pagina

13

Moșnița Nouă
Criza economică
a oprit boom-ul
imobiliar

pagina

14

Preocupări de istorie culturală la Biblioteca Județeană Timiș

Interesul pentru trecutul cultural al Banatului este de mult o caracteristică a activităților Bibliotecii Județene Timiș. Repunerea în circuitul public a unor nume de mare prestigiu din trecutul istoric și cultural al zonei, dezvăluirea de date inedite în legătură cu diverse evenimente și personalități, este favorizată de fondul bogat de cărți vechi deținut de instituția timișoreană. Calendarul evocărilor l-a avut în atenție în luna mai pe Alexandru Mocioni, important om politic și de cultură bănățean, decedat în urmă cu 100 de ani. Rolul lui de apărător al năzuințelor culturale și politice ale românilor din acest spațiu geografic l-a înscris în istorie. Manifestarea a fost realizată în colaborare cu Muzeul Banatului, avându-i invitați pe prof. univ. dr. Vasile Dudaș și prof. Adrian Deheleanu, muzeograf. Cu acest prilej participanților, în majoritate tineri, le-au fost prezentate date referitoare la viața celui omagiat, dar mai ales cu privire la activitatea de purtător de cuvânt al românilor bănățeni în ultimile decenii ale secolului al XIX-lea și primii ani ai secolului XX. Prezența acestei mari personalități în centrul tuturor activităților ce vizau consolidarea unei culturi românești în Banat, a fost de asemenea pusă în lumină.

Cartea de patrimoniu este genericul unei serii de sesiuni științifice având în atenție cartea veche aflată în colecțiile Bibliotecii Județene Timiș, dar și diverse alte teme vizând preocupări ce au tangență cu istoria tiparului, a cărții sau descoperirea anumitor manuscrise. Aflată la cea de-a IX ediție, sesiunea din anul acesta s-a deschis printr-o aluciuțune a d-lui. Răzvan

Hrenoschi, șef Serviciu Relații Publice al Consiliului Județean Timiș, care a reliefat sprijinul ce-l acordă instituția pe care o reprezintă tuturor activităților culturale desfășurate în județ. Scriitorul Paul Eugen Banciu, managerul Bibliotecii Județene Timiș, a subliniat în cuvântul său importanța acestui gen de manifestări ce oferă prilejul unui schimb de informații între cercetători din diverse instituții. Noutatea ultimei ediții a fost introducerea în tematică a unor problematice având legătură cu una dintre temele vii discutate în ultima vreme: situația românilor din afara granițelor. De data aceasta abordarea a fost făcută pe latura ei lingvistică, iar în centrul atenției s-au aflat dialectele aromân, istroromân și meglenoromân. Despre istroromâni și dialectul lor a vorbit d-na. prof. univ. dr. Viorica Bălțeanu, cunoscută cercetătoare a domeniului respectiv. Prof. univ. dr. Vasile Frățilă, specialist în dialectologie, după ce a reamintit caracteristicile dialectului aromân, a dat citire unor texte literare scrise în aromână, prilej pentru cei prezenți de a urmări asemănările dintre aceasta și limba pe care o vorbim noi în mod obișnuit. Pentru că spațiul tipografic alocat unui articol nu ne permite să poposim asupra tuturor comunicărilor susținute în contextul sesiunii, ne vom rezuma la trecerea în revistă a numelor participanților, toți binecunoscuți în acest spațiu pentru contribuția în domeniul istoriei cărții: Doina Ostafe, Biblioteca Centrală Universitară, Nicolae Nicoară, Biblioteca Județeană A.D. Xenopol Arad, Marius Stoica, Biblioteca Județeană A.D. Xenopol Arad, Adrian Deheleanu, Muzeul Banatului, Hortensia Baica, Constantin Gomboș, Ionel Cionchin, Horia Musteți, Diana Dincă, Mihai Ciucur, Carina Galiș. După cum se poate ușor observa, sesiunea a mijlocit un schimb rodnic de idei între oameni cu vechi contribuții în domeniul istoriei textului tipărit. De mare interes s-a bucurat expoziția de cărți editate în secolul al XVIII-lea, realizată de Carina Galiș și cea de volume tipărite în aromână, întocmită de prof. univ. dr. Vasile Frățilă.

Secția Bibliotecii Județene Timiș cunoscută sub denumirea American Corner s-a impus în peisajul timișorean prin manifestările dedicate cunoașterii realităților americane, în ideea realizării unor punți culturale între cele două popoare. Dintr-o agendă deosebit de bogată realizată mai ales cu participarea tinerilor, vom menționa câteva de mare interes: Ziua Pământului, desfășurată în prezența d-nei. Kathleen Rogers, președinta rețelei internaționale de mediu Earth Day Network, a cărei conferință pe teme de ecologie a stârnit un mare interes în rândul participanților. În aceeași linie a unui interes deosebit de mare, se înscrie și vizita d-lui. James Gray, consulul general al S.U.A. la București, care a făcut o prezentare a politicii Statelor Unite de consiliere a cetățenilor săi aflați în situații ce necesită un asemenea demers, precum și vizita d-lui. prof. Allan J. Lichtman, specialist în istoria modernă a S.U.A. De data aceasta tema întâlnirii cu tinerii timișoreni a fost prezentarea primelor 100 de zile ale administrației Obama.

Concluzionând, am putea spune că manifestările culturale organizate la Biblioteca Județeană Timiș se caracterizează, și de data aceasta, prin diversitate tematică și seriozitate profesională.

Aquilina BIRĂESCU

PARC NOU ÎN COMUNA BOLDUR

Printr-un proiect câștigat de Primăria Boldur și finanțat de către Administrația Fondului de Mediu, s-a reușit realizarea unui parc nou în localitatea Ohaba-Forgaci, comuna Boldur. Parcul este primul câștigat și finalizat din județul Timiș prin Autoritatea Fondului de Mediu. Principalele caracteristici

ale noului parc sunt: suprafața: 7.000 m², suprafața plantată: 6.002,70 m², suprafața alei: 377 m², suprafața loc de joacă amenajat pentru copii: 408 m².

Suprafața plantată cuprinde: gazon: 4.818 m², gard viu: 550 m², arbuști: 140 bucăți, plante târătoare: 450 bucăți, trandafiri: 300 bucăți, plante floricole: 5.690 bucăți. Valoarea totală a investiției se ridică la 543.696 lei.

Parcul face parte dintr-un complex de agrement amplu întins pe o suprafață de 2,50 ha și care mai cuprinde o pădure de 0,80 ha, terenuri de sport și o viitoare piscină.

Constantin-Cristian STOI
Primarul comunei Boldur

Sănnicolau Mare – între relansarea activității economice și descentralizare

Sănnicolau Mare ar putea intra într-un proces de relansare economică, lucru binevenit, având în vedere numărul mare de disponibilizări din ultima perioadă din această zonă. Acest lucru se poate întâmpla doar cu ajutorul mediului de afaceri local, mai ales prin oprirea disponibilizărilor. „Activitatea economică începe să se pună pe roate, în sensul că încep să fie rechemate din șomaj un număr important de oameni. Mă refer aici la cei care lucrau la firmele Delphi și Zoppas. Am promisiuni că din toamnă se vor face și noi angajări. În condițiile acestea, pot spune că lucrurile încep să se miște, ceea ce este foarte bine.”, spune primarul Dănuț Groza. Să nu uităm că cele două firme din zona Sănnicolaului folosesc forța de muncă din oraș și împrejurimi, având în acest moment peste 6500 de angajați.

Primarul Dănuț Groza are o listă plină de priorități pentru viitorul relațiv apropiat, printre care se numără repararea a aproximativ 40 de case sărăcicioase, realizarea a 40 de km de trotuare, construcția unui bloc ANL (acțiune deja demarată) precum și asfaltarea a 15 străzi. De asemenea, tot pe lista de priorități se mai afla și realizarea de rigole pentru scurgerea apelor pluviale, monitorizarea centrului orașului cu ajutorul camerelor video, informatizarea primăriei, construirea unei noi săli de sport și reabilitarea celor vechi, precum și reabilitarea casei de cultură din oraș. Un alt proiect de anvergură este construirea unui campus școlar, care să cuprindă spații de predare, internat, cantină, ateliere un teren de sport și garsoniere pentru cadrele didactice. Proiectele ambițioase, de altfel, dar realizabile și finanțabile doar prin fonduri europene sau guvernamentale. Spre exemplu, valoarea campusului care deja se construiește la Sănnicolau Mare se ridică la peste șapte milioane de euro, o parte din suma fiind acoperită de Ministerul Educației, Cercetării și Inovării. „La nivel de localitate insistăm foarte mult pe accesarea fondurilor europene. Acest lucru ne-a ajutat și ne va ajuta și pe mai departe” spune edilul Sănnicolaului. Doar proiectul denumit „Sănnicolaul Mare – un oraș modern și sigur” are o finanțare de 20 de mii de euro. Cât privește descentralizarea, Dănuț Groza consideră că aceasta este binevenită: „Așteptăm descentralizarea mai ales în învățământ și ordine publică, pentru că acest lucru ar duce implicit la un plus în ceea ce privește activitatea instituțiilor din aceste sectoare. Sper doar ca descentralizarea să nu fie făcută doar la nivel de decizie, ci și din punct de vedere financiar, pentru că altfel nu s-ar face decât să se îngreuneze bugetul local”.

Ada MARINCU

AUDIENȚE ȘI RELAȚII CU PUBLICUL

Compartimentele de specialitate din aparatul propriu:
- în zilele lucrătoare între orele 10.00 – 14.00;

Registratura Consiliului Județean Timiș

- în zilele lucrătoare între orele 9.00 – 14.00;

Relații cu publicul

- în fiecare zi de luni, între orele 8.00 – 18.30

- în zilele de marți, miercuri, joi și vineri între orele 8.00 – 16.30

Programul de audiențe:

- înscrierea la audiențe se face la Registratura Consiliului Județean Timiș, în fiecare luni, între orele 9.00 și 11.00;

- audiențele propriu-zise la conducerea Consiliului Județean Timiș au loc în fiecare zi de luni, prin rotație (președinte, vicepreședinti și secretar general), începând cu ora 12.00.

R. H.

Comisiile Consiliului Județean Timiș

A. COMISIA ECONOMICĂ

PREȘEDINTE: VIOREL SASCA
SECRETAR: GH. BOLOGA
MEMBRI: TITU BOJIN, VIOREL MATEI, VALENTINA MILUTINOVICI, LELICA CRIȘAN, GH. PREUNCA

B. COMISIA DE URBANISM, AMENAJAREA TERITORIULUI ȘI LUCRĂRI PUBLICE

PREȘEDINTE: MARCEL MIOC
SECRETAR: LEONTIN DE MAIO
MEMBRI: SORIN SUPURAN, TRAIAN STANCU, ȘTEFAN IOAN SZATMARI, HORIA BĂCANU, DORIN CUTU

C. COMISIA PENTRU CULTURĂ, ÎNVĂȚĂMÂNT, TINERET ȘI SPORT

PREȘEDINTE: SORIN MUNTEANU
SECRETAR: DORIN HEHN
MEMBRI: MIHĂIȚĂ BOJIN, MARIANA EFTIMIE, ADRIAN NEGOIȚĂ

D. COMISIA PENTRU SĂNĂTATE ȘI PROTECȚIE SOCIALĂ

PREȘEDINTE: DAN IOAN SARMEȘ
SECRETAR: CĂTĂLIN TIUCH
MEMBRI: SILVIA COJOCARU, GH. NODIȚI, VASILE ROTĂRESCU

E. COMISIA PENTRU ADMINISTRAȚIE PUBLICĂ LOCALĂ

PREȘEDINTE: VIOREL COIFAN
SECRETAR: MARIUS RADU CÂRCEIE
MEMBRI: MATEI SUCIU, OVIDIU SAMUIL MOZA, ELISABETA SPĂTARU

F. COMISIA PENTRU RELAȚII ȘI COOPERARE INTERREGIONALĂ

PREȘEDINTE: IOSIF CÂNDEA
SECRETAR: NICOLAE BITEA
MEMBRI: FLORIN RĂVĂȘILĂ, COSMIN COSTEA, OANA GAITA

CJT

AGENDĂ IMIȘ

Publicația „Agendă C.J.T.” este supliment al Monitorului Oficial al Consiliului Județean Timiș. Apare în baza O.G. nr. 75 din 28.08.2003

Colegiul de redacție:
Daniela Borda, Eugen Gherga, Răzvan Hrenoschi, Jana Lavrits, Smaranda Marcu, Ada Marincu, Bogdan Nădăștean, Alina Sabou, Doina Tărălă, Nicoleta Trifan, Sorin Precup, Dorin Ignea (Gătaia), Mariana Stoianovici (Ciocova), Ovidiu I Vancea (Deta), Jani Vasilcin (Dudeștii Vechi)

Layout design:
Andrei Călin Pascaru
Consilier Editorial:
Dinu Barbu

ISSN: 1842-323X
Redacția: Timișoara,
Strada Regina Maria nr. 3
Telefon: 0256-406.330,
0256-406.401, 0728.834.781, 0735.
163.675, 0735.163.670

Editare și tipar:
“ARTPRESS” - Timișoara
Telefon: 0256/293.975; 0256/293.809

C.J. Timiș sprijină apariția revistei Bibliotecii Județene Timiș, “LUMEA CĂRȚII” și a periodicului “AGORA”

LUGOJ:**BANI PENTRU SPITALUL MUNICIPAL**

Șeful executivului lugojan, dl Francisc Boldea, s-a întâlnit cu conducerea Spitalului Municipal, tema discuțiilor fiind reabilitarea instituției. În acest context, a fost abordată, în prezența directorului E-On Gaz, dl. Lucian Sindea, și problema înlocuirii conductei de gaz, pentru a remedia scăpările numeroase de gaz. Această situație, care trenează de ani de zile, a dus la pierderi semnificative, trebuie rezolvată în regim de urgență. De asemenea, domnul primar a solicitat deplasarea întregii operative a societății Meridian 22 la Spital, pentru identificarea scurgerilor de apă și remedierea acestora. Șeful executivului a precizat faptul că în prezent datoria externă a spitalului este de 3.100.000 lei, la care se adaugă restanțele interne, față de salariați (acordarea primei de stabilitate și a celui de al treisprezecelea salariu), care se ridică la suma de 1.000.000 lei. Este o situație foarte gravă, în care, dacă nu se intervine de urgență, va degenera.

De asemenea, domnul primar a purtat o discuție cu conducerea Salprest, pentru remedierea aspectului deplorabil în care a ajuns curtea instituției. În același context, a fost solicitat și Serviciul Zone și Spații Verzi, pentru tăierea copacilor și înfrumusețarea curții Spitalului. Edilul șef a solicitat Consiliului Director al Spitalului întocmirea actelor necesare pentru a primi de la Consiliul Local Municipal suma de 550.000 lei, în vederea îmbunătățirii situației financiare a instituției. Domnul primar speră ca astfel, pe viitor, să fie asigurate condiții decente în laborator precum și în celelalte secții ale Spitalului, pentru ca actul medical să fie unul de calitate. Începând de luni, 22 iunie 2009, la Spitalul Municipal se desfășoară un audit extern. Scopul acestuia este cunoașterea exactă a situației existente în instituție, pentru a fi luate măsurile adecvate îmbunătățirii activității. În acest context, este așteptat și avizul Ministerului Finanțelor în vederea achiziționării utilajelor necesare pentru reamenajarea spălătoriei din incinta spitalului. Rezultatele auditului vor dicta de asemenea eventualele schimbări la nivelul instituției.

L. S.

ZIUA ÎMPOTRIVA VIOLENȚEI ASUPRA COPILULUI ÎN ROMÂNIA

Violența asupra copiilor poate fi întâlnită pretutindeni: violența fizică (pedeapsă corporală), neglijarea, violența sexuală, practicile tradiționale dăunătoare (inclusiv căsătoriile timpurii sau forțate) violența psihologică (insultă, ignorare, respingere, amenințare, indiferență emoțională). Violența pe care copiii o experimentează în cadrul familiei poate avea consecințe pe termen lung pentru sănătatea și dezvoltarea lor. Dar violența asupra copilului se întâlnește și în școli și în alte servicii educaționale și poate veni din partea cadrelor didactice, elevilor sau persoanelor din afara școlii, manifestându-se sub formă de pedepse fizice sau psihologice, intimidare, amenințare cu arme. În sistemul de protecție sau în sistemul justiției juvenile, violența poate veni de asemenea din partea personalului sau a celorlalți copii. În comunitate sunt, de asemenea, des întâlnite forme de violență împotriva copiilor care trăiesc pe stradă, violența exercitată de poliție, violența asupra celor infectați cu virusul HIV, violența împotriva minorităților sexuale, violența exercitată de alte figuri autoritare, violența sexuală și fizică.

În cadrul campaniei "Bătaia nu e ruptă din rai", inițiată în 2005 de către Organizația „Salvați Copiii” România, a fost propus Parlamentului României proiectul de lege privind instituirea zilei de 5 iunie ca Zi împotriva Violenței asupra Copilului în România. Legea a fost votată de către ambele camere ale Parlamentului, numeroși parlamentari considerând-o binevenită în condițiile în care, de secole, mentalitatea românilor încurajează, într-o mare măsură, violența asupra copiilor. Legea a fost promulgată prin decretul nr. 1452 din 28 decembrie 2006.

Pentru a marca această zi, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Timiș a organizat o acțiune cu rol de sensibilizare a populației cu privire la fenomenul abuzurilor asupra copilului și de informare a

cetățenilor cu privire la existența Telefonului Copilului – 0256-983. Astfel, au fost distribuite în zone centrale din oraș (Piața Unirii, Piața Libertății, Piața 700) și în parcuri (Parcul Botanic, parcul din zona Dacia etc.) stegulețe cu „Telefonul copilului”, autocolante și fluturași de promovare a acestui serviciu.

Pentru sesizarea tuturor situațiilor în care sănătatea și siguranța unui copil este pusă în pericol, DGASPC Timiș a înființat serviciul specializat "Telefonul copilului", care, din aprilie 2008, a fost transferat în cadrul Serviciului INTAKE al DGASPC Timiș. Acest serviciu există în Timișoara din 2003, cu precizarea că din octombrie 2005 funcționează cu program non-stop și cu echipă gata de deplasare în orice moment. Acest număr de telefon poate fi apelat în orice moment al zilei, de către orice persoană (adult sau copil) care dorește să ne sesizeze cu privire la situația unui copil abuzat, neglijat, aflat în situație de risc sau în dificultate.

La nivelul județului Timiș, în primele patru luni ale anului 2009, au fost confirmate, la Serviciul Intake, 373 de cazuri de abuz și neglijare, din care 302 sunt cazuri de neglijare.

Conform datelor statistice transmise de către Direcțiile Generale de Asistență și Protecția Copilului, în anul 2008, la Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului au fost înregistrate 11641 cazuri de abuz (din care 5328 de cazuri în mediul urban și 6313 în mediul rural). Din totalul cazurilor înregistrate la nivel național, 1632 au fost cazuri de abuz fizic, 7613 – neglijare; 1309 – abuz emoțional; 439 – abuz sexual; 477 – exploatare prin muncă; 38 – exploatare sexuală; 133 – exploatare pentru comitere de infracțiuni.

Smaranda MARCU

"Aeroportul va fi mult mai bine gestionat, în viitor, cu o administrare locală"**INTERVIU CU LEONTIN DE MAIO, CONSILIER JUDEȚEAN**

- Ce proiecte de hotărâri de consiliu au stârnit discuții la comisiile de dinainte de plenul Consiliului Județean?

Leontin De Maio: Cel mai discutat subiect a fost rectificarea bugetară, pentru că au apărut câteva chestiuni care au necesitat discuții. Printre acestea s-a discutat despre alocarea unei sume de bani către

Mitropolia Banatului, discuțiile au fost serioase, pentru că nu există un cadru clar ferm prin care Consiliul Județean să poată alocă bani către Mitropolie. Ei primesc bani de la Ministerul Culturii și Cultelor. Printr-un acord de colaborare, așa cum dorește Consiliul Județean, se poate alocă o sumă, dar, în condițiile în care situația în județ nu e una tocmai bună pe la primării și instituțiile aparținând de Consiliul Județean, ni s-a părut inoportună alocarea sumei în acest moment. De aceea, în Comisia de Urbanism s-a propus amânarea alocării acestei sume de bani către Mitropolie pentru următoarea rectificarea de buget. Noi nu am mai dat bani pentru niciun fel de cult până acum. Acum este vorba despre alocarea unei sume de un miliard de lei vechi, care să ajute la renovarea unei biserici. Mitropolia avea suma necesară, dar pentru că Ministerul Culturii și Cultelor nu le-a alocat bani pentru salarii, au fost nevoiți să ia din acea sumă pentru salarii. Atunci au apelat la un sprijin pentru continuarea bisericii. Nu suntem împotriva alocării unei astfel de sume, dar eu cred că nu există un cadru foarte clar între Consiliul Județean și Mitropolie. Ei aparțin de minister, iar noi avem alte priorități și alte instituții pe care trebuie să le sprijinim, și care aparțin de Consiliul Județean.

O altă discuție a fost legată de retragerea statutului de arie protejată pentru Parcul Botanic. Într-o primă fază, la cererea Primăriei, în Comisia de Urbanism s-a analizat acest lucru, s-a amânat o decizie pentru că am solicitat primăriei să vină cu niște planuri foarte clare despre ceea ce vrea să facă în acel spațiu și care este destinația sa. Primăria a venit la ultima comisie cu aceste materiale. Nu se dorește ca pe acel spațiu să se facă altceva, va rămâne cu statut de parc botanic. Vor fi niște investiții serioase, pentru a aduce acest parc la un standard foarte bun, motiv pentru care am și acceptat, până la urmă, să trecem acest proiect de hotărâre. Consiliul Județean a trebuit să decidă retragerea acestui statut deoarece conferirea titlului de arie protejată Parcului Botanic s-a făcut tot de către CJT în 1995.

- La plenul din luna mai, s-a discutat despre strategia economico-socială a județului și s-a decis o actualizare permanentă. Ce schimbări trebuie aduse pentru a fi o strategie realistă pe timp de criză?

Leontin De Maio: Strategia s-a oprit la începerea crizei. Am făcut o strategie fără să ținem cont de elementele actuale ale vieții de zi cu zi. Acum, fiind criză, foarte multe din lucrurile apărute în strategie nu se pot pune în aplicare. De aceea, am solicitat o actualizare a strategiei din șase în șase luni, astfel încât de fiecare dată când simțim nevoia să intervenim și să modificăm direcțiile principale de acțiune să o putem face. Consiliul Județean poate face mult mai multe pe ceea ce înseamnă promovarea turismului. Sigur, nu este Timișul un mare județ turistic, dar are câteva obiective foarte clare pe care trebuie să le promovăm și să le exploatăm. Trebuie să reușim să scoatem mult mai mult decât ce avem în momentul de față. De asemenea, în strategie cred că trebuie cuprinse câteva puncte extrem de importante. Un exemplu este cu cele 60 de hectare de la Covaci, pe care le deține Consiliul Județean. Vreau o dată pentru totdeauna să se facă un studiu serios, pentru a vedea ce se poate face în locul respectiv și să urmărim acel lucru. Să nu facem de un milion de ori studii de fezabilitate și să ajungem să spunem că nu e bun ce studiu am făcut și să facem iarăși altul. Aș vrea să avem niște lucruri clare. Din acest motiv și spun că o actualizare de strategie din șase în șase luni este absolut necesară, astfel încât să o încadrăm în parametrii economici actuali, nu să ne gândim cum ar arăta strategia dacă economia ar merge extraordinar, dacă ar fi un boom economic și așa mai departe. În plus, ar fi făcute degeaba, e un document la care se muncește, sunt multe date, dar, până la urmă, nu te ajută foarte mult.

- A trecut un an din mandat. Ce proiecte au mers mai încet decât vă așteptați?

Leontin De Maio: În linii mari, lucrurile se derulează așa cum mă așteptam. Sunt lucruri pe care putem să le facem și le facem și sunt lucruri care necesită un timp mai mare și toate, probabil, derivă din lipsa de fonduri serioase, care să asigure o dezvoltare rapidă. Ceea ce cred eu că nu s-a făcut și, din păcate durează de ani buni, nu reușim deloc să urnim cea mai importantă problemă a județului: groapa de gunoi. A fost o licitație, s-a anulat, se face alta. Din păcate, toate lucrurile acestea îi ating pe oamenii din localități. Suntem, în momentul de față, cu foarte multe gropi care se închid în județ, iar comunele nu vor mai avea unde să își depoziteze gunoiul. Sunt nevoite să ducă deșeurile la distanțe care costă la transport și atunci fiecare om va resimți creșterea prețului. Aceasta cred eu că

este marea problemă a Consiliului Județean, pentru că nu reușește să urnească această chestiune legată de deponul ecologic.

- Care variantă credeți că ar fi mai bună pentru dezvoltarea aeroportului: să țină în continuare de Ministerul Transporturilor sau să treacă în administrare locală, eventual prin realizarea unei companii comune cu aeroportul din Arad, așa cum dorește ministrul Radu Berceanu?

Leontin De Maio: Orice obiectiv de genul aeroportului va fi mult mai bine gestionat în viitor cu o administrare locală. În momentul de față, strategic, aeroportul din Timișoara este important pentru Ministerul Transporturilor, dar, în timp, descentralizarea aceasta trebuie să aibă loc, trebuie să vină la administrația locală, care să aibă mult mai multă grijă și să aducă mult mai multe fonduri pentru dezvoltarea aeroportului. Sunt total împotriva ideii de companie unită Arad-Timișoara. Nu are niciun fel de legătură o astfel de companie cu realitatea de zi cu zi. Nu se poate face o companie Arad-Timișoara din moment ce Timișoara are un aeroport extrem de bine dezvoltat, care deservește o arie de 2,5 milioane de locuitori. Eu cred că trebuie să se dezvolte aeroportul din Timișoara. Punct. Aeroportul din Arad este un aeroport secundar, întreținut de Consiliul Județean Arad, care poate fi și el dezvoltat, dar este o chestiune a colegilor din Arad. La Timișoara însă merită să fie dezvoltat pentru că este poarta de intrare în România. Existența aeroportului la Timișoara a dezvoltat zona, au venit foarte mulți investitori. Într-un viitor nu foarte îndepărtat soluția pentru aeroportul din Timișoara este descentralizarea, în participațiune comună Consiliul Local Timișoara, Consiliul Județean și, evident, investiții chiar din fonduri private, pentru că fără a avea investiții serioase la aeroport nu o să reușim să mărim traficul în această zonă. Cred că ministerul, încet-încet, trebuie să își ia mâna de pe ceea ce înseamnă aeroport. Poate rămâne cu un aeroport central, cel din capitală, poate cu excepția Otopeniului. În rest, Băneasa, Timișoara și Constanța trebuie trecute la administrația locală. Dacă va exista o perspectivă de descentralizare și Consiliul Județean Timiș și Consiliul Local Timișoara vor prelua câte o parte, vor exista parteneriate publice private care să dezvolte aeroportul. Nu trebuie să fie neapărat susținut cu bani publici. Acum, aeroportul se auto-finanțează cu tot ceea ce înseamnă plata utilităților și a cheltuielilor cu reparațiile curente și investițiile mici. Investițiile mari vin cu bani de la minister, dar, pe viitor, acestea se pot face cu bani din parteneriate publice private.

A consemnat Alina SABOU
Foto: Constantin DUMA

Cântece medievale în Casa Armatei

De 1 iunie, copiii și adulții s-au întors în timp, pentru câteva ore, într-un spectacol inedit organizat de Muzeul Banatului din Timișoara, în sala Casei Armatei din Piața Libertății.

Peste 300 de spectatori au venit să vadă debutul grupului Flores Castelli, singurii copii din România care cântă muzică medievală. Conduși de profesorul Ion Mățasaru, cei 30 de elevi de la Flores Castelli și-au făcut intrarea în aplauzele publicului. Melodiile medievale „La Castel” și „Hai copii, nu vă-ntristați”, au uimit spectatorii, iar apoi cântecele dedicate Timișoarei, copilăriei și mamei i-au făcut nostalgici atât pe părinți, cât și pe copii. Ca spectacolul să fie mai antrenant, pe scenă și-au făcut apariția și grupul de dans Matrix Junior, iar apoi Arlechinul (interpretat de actrița Marilena Boieru) a găsit în sală câțiva copii care s-au oferit să spună poezii și chiar să cânte pe scenă. La final, toată sala era deja în picioare. Ultimele cântece, foarte vesele și antrenante, i-au făcut pe toți să cânte și să danseze alături de Flores Castelli. Micuții interpreți au fost aplaudați la scenă deschisă și au fost chemați pentru un bis. Pentru că au făcut un spectacol de excepție, directorul Muzeului Banatului, alături de coordonatoarea Departamentului de Pedagogie Muzeală, Corina Cranciova, i-au recompensat pe cei mici cu diplome și flori.

Acest spectacol a fost unul de debut pentru Flores Castelli, grup din care fac parte 30 de copii cu vârste cuprinse între 5 și 10 ani. Acest grup a fost înființat acum 7 luni, în cadrul Muzeului Banatului Timișoara de de muzeograful Corina Cranciova, coordonatorul Departamentului de Pedagogie Muzeală și se află sub coordonarea muzicală a prof. Ion Mățasaru. Pe lângă muzică, în cadrul atelierului, copii fac cursuri de mișcare scenică, tehnica vorbirii și dicție, coordonați de actrița Marilena Boieru. „Muzica medievală este cea mai potrivită pentru locul în care ne aflăm, un muzeu, un castel, unde trebuie să te întorci în timp. Nu mă așteptam, dar această muzică a fost și cea care a prins la ei foarte bine, poate pentru că este diferită, dar le place să o cânte. Copiii sunt foarte drăguți, adorabili. Dacă ai răbdare cu ei, răspund foarte bine”, a spus maestrul Ion Mățasaru. El este cel care a înființat, în 1979, grupul Flores, iar mulți dintre membri de astăzi ai grupului Flores Castelli sunt chiar copiii celor care au cântat la început, în formația Flores.

Chiar dacă sunt în vacanță, cei mici vor continua să exerseze împreună. Grupul Flores Castelli va merge pentru o săptămână în tabăra Colț de Rai de la Băcăia, județul Maramureș. Pe lângă jocuri specifice vârstei lor, ei vor învăța și cântece noi pe care le vor prezenta în viitoarele spectacole.

Nicoleta TRIFAN

„Martorii tăcuți” sau diplomații artelor

Spațiul expozițional de la etajul al III-lea al Consiliului Județean Timiș găzduiește o inedită și totodată extrem de interesantă colecție de lucrări, ce alcătuiesc un proiect intitulat simbolic „Martorii tăcuți”. Icoane pe sticlă, lucrări de artă decorativă, pictură, sculptură și fotografii cu monumentele de patrimoniu ale Timișoarei, toate acestea aparțin absolvenților secțiilor de arte vizuale și cine/foto de la Școala de Artă. Expoziția a fost vernisată în prezența dascălilor promoției, care au vorbit pe rând despre absolvenții pe care i-au îndrumat. Nora Novak, Lucia Stoica, Aurel Gheorghe Ardeleanu și Onuț Danciu au remarcat că de-a lungul anilor petrecuți împreună, învățăceii lor și-au demonstrat nu numai talentul, ci și entuziasmul și că promoția 2009 a fost una dintre cele mai bune promoții din ultima vreme.

Ada MARINCU

Vechile vestigii ale castelului Huniade ies la iveală

Scurt istoric:

1307-1314: construirea castelului regal de către regele Carol Robert de Anjou

1315-1323: Timișoara devine reședință regală

1404-1426: Contele Filippo Scolari reconstruiește castelul

1443: un cutremur puternic afectează grav castelul

1443-1447: Ioan de Hunedoara, comite de Timiș, își stabilește reședința la Timișoara și reconstruiește castelul

1552-1716: în urma cuceririi Timișoarei de către otomani, castelul devine reședința demnitarilor turci

1716: după cucerirea austriacă, castelul este transformat în cazarmă de artilerie și arsenal

1727-1730: au loc lucrări de construcție în urma cărora se adaugă aripa vestică a castelului

1856: clădirea este supusă unor ample lucrări de reconstruire în stil romanesc, rezultând fațada actuală

1919-1947: „Cazarma Bănățeană” este sediul Regimentului 7 „Pionieri” și al regimentului 6 Artilerie Grea

1948-prezent: sediul Muzeului Banatului Timișoara

În cursul săpăturilor arheologice preventive care au loc în interiorul Castelului Huniade din Timișoara (în prezent, sediul Muzeului Banatului), a fost descoperit un turn medieval și o fântână, datând probabil din prima etapă a construcției castelului.

Ruinele de turn au fost o adevărată surpriză pentru arheologi, ei neavând date exacte despre vechile construcții. Turnul era o structură masivă din piatră, cu latura de 11 metri, iar pe lângă el au mai fost descoperite și mai multe artefacte: un vârf de săgeată de arbaletă, oase de animale, resturi de vase, ancadrame de piatră din fațadă, ancadrame de poartă (stil gotic), fragmente de pipe turcești, proiectile de piatră, ghiulele de fier și monede medievale. „Turnul este din cărămidă și mortar, datează din perioada medievală și era amplasat în interiorul castelului. El juca atât rol de locuit cât și rol de refugiu în cazul unui asediu”, explică arheologul Zsuzsana Kopeczny, unul dintre responsabilii de proiect.

După câteva săptămâni, chiar lângă una dintre laturile turnului a fost descoperită și fântâna cetății a cărei locație nu se cunoștea până în prezent, ei știau doar de existența acesteia din câteva izvoare scrise. La sfârșitul secolului XIX – începutul secolului XX, fântâna a fost folosită pentru sistemul de paratrăznet al clădirii și a fost acoperită, însă nu s-au păstrat evidențele acelor lucrări de intervenție. „Fântâna are 4 m adâncime și un diametru de 2m 30, însă ea se îngustează în adâncime. Fântâna are măr, deci este posibil să fie ceva mai adâncă. În interior, izvorul este activ, pentru că am încercat să o golim dar se reumple imediat”, a spus arheologul Zsuzsana Kopeczny. „Fântâna avea cu siguranță un rol strategic, pentru că furniza apă cetății. Acest lucru era esențial mai ales în caz de asediu”, explică prof. Alexandru Rădulescu.

În curtea Castelului Huniade există o fântână, însă aceasta este pur decorativă și nu aparține Castelului Huniade. Este vorba de Fântâna cu grifoni, adusă de la Banloc și amplasată pe un soclu, chiar în mijlocul

Monede din vremea regelui Carol Robert de Anjou

Arheologii Muzeului Banatului au descoperit și două monede, una veche de aproape 700 de ani și cealaltă de „doar” cinci veacuri. Moneda din timpul lui Carol Robert de Anjou are o coroană și scrie pe ea „Karolus Regis”, iar pe cealaltă față are un înger îngenunchiat. Moneda era de schimb și nu era de o valoare prea mare. A doua este din timpul regelui Vladislav al II-lea, de la începutul secolului al XVI-lea. Ambele au fost restaurate și conservate și vor intra în tezaurul Muzeului Banatului.

curții.

În prezent în Castelul Huniade se fac lucrări de consolidare, dar se pregătește și proiectul de restaurare a întregii clădiri. „Este o descoperire extraordinară. Vom discuta cu arhitecții care fac proiectul de restaurare să conservăm aceste ziduri și să le putem valorifica din punct de vedere turistic”, a declarat directorul Muzeului Banatului, Dan Ciobotaru.

Castelul Huniade, cea mai veche clădire din Timișoara, a fost cercetat sistematic abia din 2007. Au mai existat cercetări în 1903, cu ocazia lucrărilor de consolidare a clădirii, când au fost descoperite prima dată ruinele castelului medieval de secol XIV, iar apoi în 1980, arheologul Alexandru Rădulescu a făcut sonde în curtea interioară și în „Sala de Marmură”, dezvelind zidurile de cărămidă datând din secolele XIV-XVI. Începând de acum 2 ani, în paralel cu lucrările de consolidare și restaurare a Castelului Huniade, s-au demarat și cercetările arheologice atât în jurul castelului cât și în curtea interioară. Au fost descoperite numeroase artefacte datând din secolele XIV-XVIII, dar și urme de ziduri, încercându-se astfel să se înțeleagă cum era amplasat și cum arăta castelul în diferite epoci.

Nicoleta TRIFAN

„Festivalul etniilor” la Muzeul Satului Bănățean

Muzeul Satului Bănățean a prins viață și totodată culoare cu ocazia celei de-a XV-a ediții a Festivalului Etniilor. Așa cum deja ne-am obișnuit, în fiecare an câte o etnie este gazda festivalului, anul acesta onoarea de gazdă revenindu-i etniei bulgare. Membrii Ansamblului Palucenka din Dudeștii Vechi, îmbrăcați în frumosul strai popular specific etniei lor, au primit oaspeții, iar nașul festivalului, Niculae Mircovici, președintele Uniunii Bulgarilor, a îndemnat oaspeții la plăcinte cu brânză sărată, mac, nucă sau scorțișoară. În cântec de fanfara, alaiul a trecut pe ulițele Muzeului Satului, făcând popas la casa germanilor, cehilor, a românilor, a ucrainenilor, slovacilor și maghiarilor.

Este deja un ritual această paradă a portului etniilor din partea noastră de țară și totodată drumul pe „aleea etniilor” unde fiecare dintre ele, în ani diferiți, au plantat câte un copac. Ceremonialul a fost urmat de un spectacol de zile mari susținut pe scena de la Padurea Verde de către Palucenka, grupul de copii din Breștea, Ansamblul ucrainean Zaleiney Barvinoc, Ansamblul Maghiar Bokreta, Ansamblul Banater

Rosmarein, slovacii de la Slavicek, Fanfara din Receaș, precum și ansamblurile din Șag, Moșnița Nouă și Giroc. Festivalul Etniilor s-a încheiat cu hora tuturor etniilor prezente.

Începând din anul 2000, Festivalul Etniilor se organizează la Muzeul Satului Bănățean, prin grija Consiliului Județean Timiș, a Centrului de Cultură și Artă al Județului Timiș și a reprezentanților comunităților conlocuitoare din zona de Vest a țării.

Ada MARINCU

Zilele Centrului de Cultură și Artă al Județului Timiș

În perioada 9-14 iunie 2009 s-a desfășurat la Timișoara, în organizarea Consiliului Județean Timiș și a Centrului de Cultură și Artă al Județului Timiș, cea de-a doua ediție a manifestării intitulate „Zilele Centrului de Cultură și Artă al Județului Timiș”. O suită de evenimente care mai de care mai frumoase s-au adunat sub umbrela Zilelor Centrului de Cultură și Artă Timiș. Pe parcursul celor șase zile de sărbătoare au avut loc expoziții de carte și artă populară, fotografii, ceramică, sculptură, țesături, costume populare; program de muzică ambientală susținut de instrumentiști: Ilie Vincu,

Radu Vincu, Ionicuț Butan, Mircea Ardeleanu, Costel Haida, Cristinel Stanca și Mădălin Luca. Din program a mai făcut parte un spectacol muzical-coregrafic susținut de Ansamblul „Bujorul” al CCAJT și Ansamblul „Ghiocelul” din Giroc, un spectacol reprezentativ susținut de elevii Școlii Populare de Artă Timișoara și intitulat sugestiv „Școala de Artă se prezintă” iar vineri, 12 iunie, Ansamblul Profesionist Banatul a prezentat spectacolul denumit „Datini și obiceiuri românești”. Sâmbătă, 13 iunie, tot sub semnul Zilelor Centrului de Cultură și Artă, s-a desfășurat Faza județeană a Festivalului – concurs „Lada cu zestre” – secțiunile recitatori în grai popular, expoziții, artă fotografică și gastronomie tradițională, în timp ce duminică, 14 iunie, în ultima zi din cele șase destinate sărbătorii CCAJT, a avut loc Faza județeană a Festivalului – concurs „Lada cu zestre” – secțiunea muzicală, soliști vocali, soliști instrumentiști, orchestre și tarafuri și secțiunea grupuri vocale și grupuri corale. De asemenea, într-o altă locație, și anume Muzeul Satului Bănățean, s-a derulat Festivalul etniilor. Zilele Centrului de Cultură și Artă al Județului Timiș s-au încheiat cu un spectacol folcloric susținut de Ansamblul profesionist de cântece și dansuri „Banatul”, ce a avut loc la Filarmonica „Banatul” din Timișoara.

Ada MARINCU

CJ Timiș alocă 1,5 milioane lei pentru lucrări la stadionul „Dan Păltinișanu”

Consiliul Județean Timiș are la dispoziție aproape o lună pentru a pregăti stadionul „Dan Păltinișanu” pentru meciul pe care îl va susține FC Timișoara în Liga Campionilor. O comisie de la Federația Română de Fotbal a efectuat o vizită la stadionul pe care va juca FC Timișoara în turul 3 preliminar al Ligii Campionilor la finele lunii iulie, pentru a vedea de ce fel de investiții mai este nevoie. Vicepreședintele CJ Timiș, Adam Crăciunescu, a declarat că au fost identificate 24 de puncte ce trebuie amenajate sau modernizate. „Se vor face cabine pentru ziaristi, locuri de parcare. Primăria Timișoara are un teren de 7 hectare pe care se va construi un bazin olimpic, în apropiere de stadion, se poate amenaja acolo parcare provizorie pentru autocare. Vom anunța pe parcurs ce mai trebuie făcut”, a spus Crăciunescu. Suma alocată prin plenum CJ Timiș din 30 iunie pentru aceste investiții este de 1,5 milioane lei, iar lucrările trebuie făcute până în 20 iulie. „Pe lângă lucrările de igienizare care se vor face,

și cele pentru ziaristi, lucrări obligatorii, mai trebuie acoperite 700 de locuri. Acum avem 300 de locuri acoperite”, a declarat președintele CJ Timiș, Constantin Ostaficiuc. FC Timișoara va juca în Liga Campionilor, în meciurile din 28/29 iulie-4/5 august, adversar urmând să fie una dintre următoarele formații: Șahtior Donețk, Sporting Lisabona, Anderlecht Bruxelles, Celtic Glasgow sau Panathinaikos Atena. Tragerea la sorți pentru stabilirea echipei este 17 iulie.

Alina SABOU

Foto: Constantin DUMA

Săcălaz - 2009

Ruga noastră-i mai frumoasă!

Ruga în Săcălaz, asemeni în întreg Banatul, reprezintă hramul Bisericii. Sărbătoarea, care se ține an de an de Rusalii a început cu slujba de la biserică, cel mai important moment, de altfel. Biserica Pogorârea Sfântului Duh din Săcălaz, păstorită cu mare maiestrie de preotul paroh Petru Toma s-a dovedit a fi neîncăpătoare pentru numărul mare de enoriași care au participat la slujba de Rusalii.

Împlinite fiind toate cele sfinte, a venit și vremea distracției, a carui ton a fost dat de Ansamblul Cununa Prieteniei din Săcălaz. Minunații noștri copii au încântat audiența cu un program artistic de 3 ore alcătuit din dansuri bănățene de pustă și de munte, suite de orchestră dar și cu un program susținut de soliști vocali.

Nu a trecut mult timp, mai exact la ora 17.00, când a avut loc deschiderea oficială a Rugii, moment în care dl primar Ilie Todașcă a adresat celor prezenți un cuvânt de bun venit. Spațiul din vecinătatea bisericii, unde a fost amplasată scena, unde a avut loc jocul, unde săcălăzenii și goștii au participat ore bune la spectacolul folcloric, s-a umplut până la refuz. Terasele unde s-au adus bere, mici, sucuri, dulciuri ori tarabele cu tot felul de jucării, spre bucuria celor mici, au fost locurile unde s-a așezat în tihnă, fiecare.

Spre seară atmosfera a devenit de-a dreptul încântătoare. Pe scenă, au urcat spre mulțumirea asistenței renumiții interpreți de muzică populară Puiu Codreanu și Nicoleta Sârbu. Artiști profesioniști fiind, știind bine ce se cere la o așa sărbătoare, cu atâta asistență, interpreții și orchestra nu au avut răgaz. Spectatorii, cucerțiți la rândul-le s-au prins cu poftă la joc, simțindu-se, cum altfel, ... ca la Rugă !!!

Raluca SILAGHI

MUZEUL DE ARTĂ TIMIȘOARA ORGANIZEAZĂ ÎN PERIOADA 3 IULIE – 2 AUGUST A.C. EXPOZIȚIA-VEDETĂ A ANULUI:

Otto Dix – seria de gravuri „Războiul” și grafica critică a anilor 1920

Expoziția, itinerată la Timișoara prin bunăvoința IFA (Institut für Auslandsbeziehungen e.V) și a Centrului Cultural German din Timișoara și susținută de Consiliul Județean Timiș, adună peste 100 de lucrări din opera cunoscutului artist german.

Pictor, desenator și gravor, influențat de expresionism și „noul obiectivism”, Wilhelm Heinrich Otto Dix este considerat unul dintre cei mai importanți artiști plastici germani ai secolului XX.

Artistul a trăit între 1891 și 1969. Încă din copilărie a fost atras de pictură. În 1910 s-a înscris la Școala de Arte și Meserii din Dresda, unde a lucrat o perioadă de timp ca portretist. În timpul Primului Război Mondial s-a înrolat ca voluntar în armata germană. A participat la Bătălia de pe Somme fiind rănit de mai multe ori. A fost decorat cu Crucea de fier și a primit gradul de sergent-major. Cruda realitate a războiului l-a marcat profund și i-a oferit inspirație pentru opera sa de maturitate. După terminarea războiului a rămas o perioadă în Gera, apoi s-a mutat la Dresda, unde s-a înscris la Hochschule für Bildende Kunst. Aici, lucrările sale poartă influența expresionismului. În 1920 l-a cunoscut pe George Grosz și a descoperit dadaismul, astfel începe să încorporeze colajul în compozițiile sale. Un an mai târziu, Dix participa la primul Târg Dadaist din Dresda și la expoziția Expresioniștilor Germani din Darmstadt.

Începând cu anul 1924 stilul lui începe să primească puternice aspecte realiste. Și-a expus lucrarea Tranșeea, în care a prezentat trupurile soldaților căzuți în luptă, fapt ce a generat

un mare scandal la vremea respectivă. În lucrările sale este prezentat războiul, precum și urmările acestuia, cum ar fi șomajul și privațiunile proletariatului. Avea o atitudine critică față de starea Germaniei, folosind elemente considerate de conservatori ca fiind violente și obscene. Temele sale predilecte erau violența, suferința și moartea, folosind în același timp umorul negru – fapt care l-a transformat într-un artist extrem de controversat.

Din cauza situației politice, în anul 1933, când naziștii au acaparat puterea, a ajuns pe lista artiștilor considerați degenerați, iar opera sa a fost interpretată drept un atac la adresa Germaniei. În acea perioadă, preda la Academia de Artă din Dresda și a fost printre primii profesori concediați.

Regimul nazist a considerat lucrările lui ca fiind: „entartete Kunst” („artă degenerată”). În perioada respectivă, 260 din operele lui au fost confiscate, vândute și arse. Tot atunci a fost distrusă și celebra lucrare Tranșeea.

Sub controlul strict al guvernului, lui Dix i s-a oferit posibilitatea de a lucra pentru Camera Imperială de Arte Frumoase. A acceptat postul fiind constrâns de autorități și pentru a evita trimiterea într-un lagăr de concentrare. Era nevoit să picteze doar peisaje, cumpărate de către autorități la prețuri foarte mici. Nu a renunțat însă la creațiile proprii și a continuat să lucreze în secret, realizând lucrări cu teme antinaziste. Acuzat de complot împotriva lui Hitler în 1939, artistul a fost eliberat după două săptămâni, iar mai apoi mutat la Volkssturm. În cursul războiului a fost capturat de trupele franceze, iar în februarie 1946 eliberat din prizonierat.

După terminarea războiului, artistul a revenit la Dresda, unde a pictat expresii ale suferinței umane după conflagrație. Unele dintre cele mai cunoscute opere ale lui Otto Dix au fost: Vânzătorul de chibrituri 1920, Metropola (triptic) 1928,

Războiul (triptic) 1929-1932, Triumful morții 1934. Cele mai ample colecții cu lucrări ale lui Otto Dix se află la Kunstmuseum („Muzeul artelor”) din Stuttgart și la Museum Gunzenhauser din Chemnitz (fost Karl-Marx-Stadt).

Ramona MOLDOVEANU
Bogdan NĂDĂȘTEAN

MĂNĂȘTIUR

ÎN COMUNĂ SE VA DESCHIDE ÎN ACEST AN UN CABINET DE RADIOLOGIE

Singura comună din Timiș care a câștigat fonduri europene în această sesiune de proiecte a Fondului European de Dezvoltare Rurală este Mănăștiur, o localitate cu circa 1.800 de locuitori și trei sate aparținătoare, care va primi 2,5 milioane de euro pentru modernizare. Primarul Ionel Curuți a detaliat pentru ce

vor fi folosiți acești bani ce trebuie primiți în perioada următoare: "Din 50 de proiecte depuse în Timiș, noi am reușit să obținem 75 de puncte din 85, maxim cât se putea obține, și am reușit să câștigăm finanțarea. Voi semna contractul în perioada următoare. Programul se finanțare se desfășoară pe o perioadă de trei ani de zile, un an de zile este alocat proiectării și licitației și doi ani de zile pentru execuție. În trei ani ar trebui să fie finalizat. Proiectul cuprinde cinci studii de fezabilitate, de aceea a obținut și punctajul maxim. Componenta majoritară este canalizarea și stația de epurare în Mănăștiur, Remetea Luncă și Pădurani. Urmează extindere rețelei de apă potabilă la Remetea Luncă; există și acum până în centrul satului, trebuie introdusă pe străzi și mai

necesită o pompă pentru mărirea presiunii. Mai avem un kilometru și încă puțin de asfaltat în Mănăștiur și va fi asfaltat tot satul. O altă componentă este reabilitarea căminului cultural de

la Mănăștiur, cu încălzire, de unde se va racorda și biserica ortodoxă. A cincea componentă este reabilitarea parcului dendrologic. Eu cred că va ieși o lucrare frumoasă la final". Viceprimarul Doru Cristea adaugă că parcul a fost introdus în acest proiect integrat pentru protejarea și conservarea platanilor. Aici există platanii cu o vechime de peste 100 de ani, ei fiind în patrimoniul natural local.

TURISM MEDICAL

Comuna are aproape tot ce îi trebuie pentru un trai decent: alimentare cu apă, drumuri asfaltate, sală de sport, bibliotecă, televiziune prin cablu, școli și chiar o formație de pompieri voluntari, după model nemțesc. În plus, la Mănăștiur va exista și un cabinet de radiologie. "Clădirea în care e cabinetul era în în paragină, are peste 100 de ani. Am început cu cabinetul de stomatologie, cu trei medici, de la Timișoara, care vin pe rând săptămânal. Am avut apoi solicitare din partea unui medic de la Timișoara pentru cabinet de radiolo-

gie și chirurgie și chiar de ginecologie. Noi am amenajat spațiul, am dat prin hotărâre de consiliu spațiul pentru folosință acestui medic, la cerere, dar hotărârea a fost atacată de către Prefectură pentru că nu se organizase licitație, am revocat-o și vom organiza licitația. Investiția în cabinet este semnificativă, doar aparatul este între 40 și 80.000 de euro și este suportată de către medic. Avem deja turism medical în comună, pentru că medicii stomatologi fac și operații.

PROMISIUNILE, STĂVILAR ÎN CALEA APELOR

Problema cea mai mare a localnicilor este râul Bega, care îi face pe mănăștiureni să stea cu teamă în fiecare primăvară. Doar în acest an nu au fost inundații, în rest apa a intrat în gospodăriile oamenilor când le era lumea mai dragă. "Este singura problemă care ne frământă: Bega. În 2005 au fost pagubele foarte mari, mai ales că apa a intrat în locuințe. Oamenii stau mereu cu teamă. Sperăm să vină să se lucreze anul acesta la regularizare. Sunt făcute malurile la Făget, la Margina, la munte, și atunci apa vine cu putere către noi. Sunt pomi mulți pe margine, vegetație mare, și apa merge foarte greu. Dacă ar veni cu regularizarea tronsonului Leucusești-Curtea, atunci ar fi o treabă perfectă", afirmă viceprimarul. "Am avut discuții la Direcția Apelor Banat pentru reabilitarea râului Bega în zona comunei noastre. Știu că s-a ținut licitația pentru execuție și proiectare. Am primit asigurări că vor începe lucrările. Noi suntem condiționați de această lucrare, pentru începerea proiectului pe canalizare, deoarece stația de epurare se află în apropiere de râul Bega și va trebui protejată", a adăugat Curuți.

ENERGIE VERDE

Investitorul de bază în comună se ocupă cu fabricarea lemnului. "Avem o fabrică de cherestea, foarte veche, încă de dinainte de Revoluție. Este o firmă de la București, dar jumătate din fabrică este luată de altă firmă, din zona Făgetului. Ei merg foarte bine cu afacerea, iar ambele fac export. Am avut noroc cu ei, că aduc impozit, creează forță de muncă.

Cei care au lucrat la fabricile din Lugoj și Făget au rămas în șomaj", mai spune Cristea. Speranța comunei se îndreaptă și spre stația de biogaz care se doarește a fi amplasată în Mănăștiur, într-un proiect care cuprinde și alte comune din apropiere. "Încercăm să dăm drumul la acest proiect cu cei de la Biogest. Este o asociație cu primăriile din jur. Primăria Mănăștiur va pune la dispoziție terenul, care să fie proprietatea publică a comunei, partea de cofinanțare fiind mică, de 2%. Am văzut o astfel de stație de biogaz în Austria și se

Oamenii stau mereu cu teamă că îi inundă râul Bega

poate face și la noi, necesită cam 250 de hectare de teren arabil, care va fi cultivat cu porumb special, de productivitate mare, de 50-60 de tone de masă verde la hectar. Porumbul va fi adus de acolo. Ar acoperi necesarul pentru un an de zile de funcționare. Energia se transformă cam 50-60% în curent electric, energie cu trei certificate verzi, și cealaltă parte se va transforma în căldură. Încercăm fiecare comună în parte să ne racordăm, este foarte importantă linia de 20 de kilovolți, unde va fi vândut curentul în sistemul național. La nivel local, vom folosi doar energia termică rezultată din ardere", ne-a explicat primarul.

DATORII VECHI

Problema banilor apasă, ca peste tot, administrația locală fiind nevoită să chivernisească cu atenție bugetul. Proiectele începute deja necesită bani și în continuare și liderilor comunei nu le rămâne decât să speră că vor ajunge bani și la ei, pentru a termina lucrările. "Lângă școală se află în derulare construcția unei grădinițe cu 60 de locuri, dar mai avem nevoie de 740.000 de lei de la bugetul de stat pentru a finaliza lucrarea. Sperăm să primim banii cât mai curând, acum mai avem ceva rezerve. Noi am cerut bani de la începutul anului. La școala cu clasele I-VIII mai avem nevoie de o sumă de 457.000 de lei, pentru finalizarea reabilitării, iar la cea cu I-IV ar mai fi necesari 473.000", calculează viceprimarul Cristea. Pe lângă aceste sume se mai adaugă însă și datoriile la drumuri.

"Am făcut multe lucrări în anii trecuți și am rămas cu datorii. Am fost sprijiniți mult de Consiliul Județean, pe lângă banii pe care i-am câștigat de la Uniunea Europeană, dar din păcate din fonduri guvernamentale, în afară de ordonanța 7, nu am primit fonduri. Am rămas cu datorii pentru două proiecte la drumuri. Am extins drumul comunal 99 spre Pădurani, până în sat, și o parte din străzile din Mănăștiur. Aceste proiecte au fost cofinanțate de CJT. A fost un proiect complex, traficul este greu în zonă, pentru că Ocolul Silvic Făget exploatează în medie cam 20.000 de metri cubi de masă lemnoasă pe an și trece pe acest drum. Infrastructura este cu dublu strat de asfalt, rezistent, cu rigole betonate și a costat destul de mult, a trecut puțin peste banii alocați, așa că am rămas cu datorii în jur de 1,2 milioane lei. Datoriile sunt de anul trecut din toamnă. Am mai primit alocări de la CJT, o parte din bani, dar ne-am împrumutat și de la bancă. Am luat un credit, dar a fost și blocaj pe fondurile Sapard și nu am primit bani la termenul de trei luni, ci la șase luni, așa că am plătit penalități și la bancă", spune primarul.

CASE DE VACANȚĂ LA PĂDURANI

Zona Pădurani a început să trezească

interesul timișorenilor, care și-au făcut aici case de vacanță din fostele case rustice, vechi. Casele din acest sat au un specific, fiind considerate o curiozitate în arhitectura construcțiilor rurale. Cele 40 de case existente astăzi sunt construite cu pereți din lemn de stejar. Majoritatea imobilelor au o vechime de aproape 100 de ani.

Construirea caselor s-a justificat datorită procurării mai ușoare a materialului, apoi datorită calităților izolatoare a acestuia, care conduc la păstrarea căldurii în interior, în timpul iernii, și a

răcorii în lunile de vară. Primele case s-au ridicat între anii 1900 și 1920 folosindu-se lemn cioplit, după care s-a utilizat scândură groasă de 8 cm obținută la un joagăr acționat de apă Begăi. Conform monografiei comunei, înainte de 1940 în localitate erau 200 de case din lemn. Numărul acestora s-a redus treptat, o dată cu îmbătrânirea locuitorilor și cu plecarea tineretului la oraș.

BISERICA DIN TOPLA, MUTATĂ DE COLO-COLO

Satul Topla, ce aparține de Mănăștiur, mai

are numai patru locuitori. Erau vreo sută de persoane, cândva, cu mulți ani în urmă. Acum mai sunt numai bătrâni, căci tineretul s-a mutat la oraș. Depopularizarea satului a dus și la mutarea bisericii, una din cele mai reprezentative din Banat. Biserica din Topla a fost ridicată în anul 1746 în satul Remetea Luncă din zona Făgetului, de unde a fost strămutată în anul 1807 în satul Topla din Caraș-Severin. În anul 1987 a fost demolată din satul Topla și dusă la Muzeul Satului Bănățean din Timișoara, unde în perioada 1994-1996 s-

au desfășurat lucrările de montare. La 13 aprilie 1997 a fost sfințită și i s-a schimbat hramul din "Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril" în "Nașterea Maicii Domnului". Biserica de lemn din Topla, prin detaliile sale arhitectonice, este unul din cele mai valoroase monumente religioase din Banat. Caracteristicile sale sunt brâul median răsucit în torsadă, motiv considerat de tradiție preistorică și absida decroșată a altarului. Se mai remarcă: altarul rectangular, nava acoperită cu boltă și barele orizontale de gorun aparente, încheiate la colțuri în cheutori, două intrări (cea a bărbaților în sud și cea a femeilor în fațada de vest), apoi turnul din vest încălăcând pronaosul, susținut de un schelet din lemn conform unui ingenios sistem de contravânturi. Pictura datează parțial din 1746 și este consolidată cu netex. Acoperișul este din șindrilă, iar clopotnița este separată.

Alina SABOU
Foto: Constantin DUMA

B. SECȚIUNEA MUZICALĂ**I. Soliști vocali consacrați**

Locul I	- Țaran Milena – Foeni	5,85 p
Locul II	- Safta Luminița – Dudeștii Noi	5,50 p
Locul III	- Iancu Denisa – Șandra	5,50 p
Locul III	- Necșa Georgiana – Ghiroda	5,15 p
Mențiune	- Ciumău Adriana – Uivar	4,90 p

II. Soliști vocali debutanți**Premiul de excelență**

	- Zorica Savu	6p
Locul I	- Boita Florin - Remetea Mare	5,90 p
Locul II	- Pop Ciprian - Ghiroda	5,05 p
Locul III	- Stancu Patric - Calacea	4,55 p
Mențiune	- Surdea Alex - Giarmata Vii	4,40 p

III. Rapsozi

Locul I	- Cherciu Nelu - Jdioara	6,00 p
Locul II	- Murgu Ștefan - Jdioara	5,10 p
Locul III	- Lazăr Viorica - Orțișoara	5,10 p

IV. Soliști vocali consacrați – copii

Locul I	- Rusu Roxana - Moșnița Nouă	5,70 p
Locul II	- Mioc Roberta - Jebel	5,55 p
Locul III	- Spoială Cristi - Giarmata Mare	4,90 p
Mențiune	- Titieni Domnica - Giarmata Mare	3,55 p

V. Soliști vocali debutanți – copii

Locul I	- Trion Mădălina	5,15 p
Locul II	- Sîrghi Denisa	4,75 p
Locul III	- Râmneanțu Sebastian	4,60 p
Mențiune	- Sarchiz Iulia	4,45 p

VI. Soliști instrumentiști consacrați

Locul I	- Ardeleanu Mircea Jr.- țambal - Giroc	5,90 p
Locul II	- Sarchiz Gelu - acordeon - Giarmata Vii	4,95 p
Locul III	- Surdea Miron - sax. sopran - Giarmata Vii	4,70 p
Mențiune	- Ciubucană Costel - acordeon - Cărpiniș	4,60 p

VII. Soliști instrumentiști copii

Locul I	- Sperneac Marius – Chișoda	6 p
Locul II	- Drăgoi Georgian – Buziaș	3,95 p

VIII. Soliști instrumentiști debutanți

Locul I	- Ciucurenu Radu –taragot - Ghiroda	5,55 p
Locul II	- Cocerhan Sergiu – vioară – Nițchidorf	5,35 p
Locul III	- Simionescu Răzvan – acordeon – Pișchia	4,90 p
	- Rancea Alexandru-rapsod instr. – Chișoda	5,20 p

IX. Soliști instrumentiști – alte genuri

Locul I	- Cuibaru Angela – vioară – Chișoda	6,00 p
Locul I	- Cuibaru Daniel – percuție - Chișoda	6,00 p
Locul I	- Kindlein Emil – sol. muz. folk – Giroc	6,00 p
Locul II	- Avădanei Patricia – sol. muz. Religioasă – Moșnița Nouă	4,65 p

X. Grupuri instrumentale – consacrați

Locul I	- Fanfara Giroc	19 p
Locul I	- grup de fluierași – Chișoda	15 p
Locul II	- grup instrumental – Cărpiniș	13 p
Locul III	- grup instrumental – Giarmata Vii	12,8 p

XI. Grupuri instrumentale – debutanți

Locul I	- grup instrumental – Checea	14,05 p
Locul II	- grup fluierași – Jebel	13,80 p

XII. Alte genuri – debutanți

Locul I	- grup percuție – Giroc	15 p
Locul II	- grup chitară – Șag	14,6 p

SECȚIUNEA: PUNCTE EXPOZIȚIONALE ȘI COLECȚIONARI**PREMIUL SPECIAL AL JURIIULUI**

1. WEISS SEBASTIAN, JDIOARA – (pt. o colecție impresionantă, pasiune pentru arta tradițională și ținută)
2. MARIUS MATEI, GIROC – (pt. colecția de costume populare de sărbătoare păstrate și prezentate impecabil)
3. VIDAC PĂSCUȚA, COSTI ANORICA și ICOBESCU EUGENIA, ȘANOVIȚA – (pt. costume populare autentice și prezentare)

PREMIUL I

1. COSTA FELICIA, SÂNANDREI – (colecție de costume populare și catrințe autentice din Banat)

2. IVAȘCANU ZINA și DORIN IGNUȚA, PĂDURENI – (colecție de costume populare, obiecte casnice tradiționale, cilimuri etc.)
3. TOMIȚĂ DANIELA, BOLDUR – (colecție de costume populare autentice)

PREMIUL II

1. DRĂGHINA SLAVIȚA și RĂDUCEANU MARIA, DENTA – (colecție de ștergere, costume populare, obiecte tradiționale, fotografie veche)
2. BIBLIOTECA COMUNALĂ, BIRDA – (costume populare)

PREMIUL III

1. MERMEZE IOAN și SILVIA, GHIRODA – (costume populare și icoane pe sticlă)

MENȚIUNEA I

1. TRUȘCĂ MIRELA, MOȘNIȚA NOUĂ – (costume populare de mire și mireasă, lișnice)

MENȚIUNEA II

1. CÂRDA IOAN, GIARMATA – (costum de mire)

MENȚIUNEA III

1. VASILONI ELENA, ICTAR BUDINȚ – (costume populare)

B. PUNCTE EXPOZIȚIONALE ȘI COLECȚIONARI - ETNII**PREMIUL I**

1. ASOCIAȚIA UMANITARĂ ZLAT BRES, BREȘTEA – (colecție de costume populare bulgărești)

C. CASE DE CULTURĂ ȘI MUZEE**PREMIUL SPECIAL AL JURIIULUI**

1. MUZEUL DE ISTORIE DIN RECAȘ – (pt. colecții și prezentare)

PREMIUL I

1. CASA DE CULTURĂ DIN BUZIAȘ – (colecție de păpuși – teatru)

PREMIUL II

1. CENAD – COLECȚIA DE PĂPUȘI ÎN PORT DE KIRWEI

D. ALTE GENURI: MONOGRAFII**PREMIUL SPECIAL AL JURIIULUI PENTRU MONOGRAFIA RURALĂ:**

1. EFTIMIE IVĂNOIU, COM. REMETEA MARE

SECȚIUNEA: CREATORI POPULARI, MEȘTEȘUGURI, PICTURĂ NAIVĂ**PREMIUL SPECIAL AL JURIIULUI**

1. CIACĂ VALENTINA, FOENI – (țesături pe război tradițional)
2. CERC DE PICTURĂ PE STICLĂ COORDONAT DE D-na. NICORICI, TOMEȘTI – (pt. activitate)
3. CERC DE OLĂRIT COORDONAT DE BARBOS MARIN, COȘEVIȚA-JUPĂNEȘTI – (pt. activitate)
4. CERC DE SCULPTURĂ ÎN LEMN COORDONAT DE BARBOS EUGEN, COȘEVIȚA- JUPĂNEȘTI – (pt. activitate)
5. BENDA MARIANA, GIARMATA – (pt. crearea cercului de pictură din Giarmata și activitate)

PREMIUL I

1. HAȚEGAN CORNELIA, ALIOȘ – COM. MAȘLOC – (țesături și cusături tradiționale)
2. BAIKO ALINA și ATTILA, GIROC – (icoane pe lemn)

PREMIUL II - CERC DE PICTURĂ COORDONAT DE BENDA MARIANA, GIARMATA – (icoane pe sticlă)**PREMIUL III** – COZMA ANA, IOHANESFELD – COM, OTELEC – (ștergere cusute)**MENȚIUNEA I** – CERC DE PICTURĂ – Biserica ortodoxa Sf. Dimitrie, GIROC – (icoane pe sticlă)**MENȚIUNEA II** – LAZIN TEODORA (10 ANI), GIULVĂZ – (icoane pe sticlă)**B. PICTURĂ NAIVĂ****PREMIUL I**

1. MUNTEANU GHEORGHE, MURANI – COM. PIȘCHIA – (pictură naivă)

C. ARTĂ CONTEMPORANĂ**PREMIUL SPECIAL AL JURIIULUI**

1. KINDLEIN EMIL, GIROC – (pt. fotografie)

PREMIUL I

1. EDITH și PAVEL TORONY, GHIRODA – (pictură în ulei)

PREMIUL II

1. DAVIDESCU CLAUDIA, ȘANOVIȚA – COM. GHIZELA – (pictură de șevalet)
2. POPESCU VASILICA, GIROC – (artă florală)

PREMIUL III

1. COJOCARI ELISABETA, IANOVA – (pictură de șevalet – LAZI REVA, post-mortem)

MENȚIUNEA I

1. MARCHIȘ MANUELA, IOHANESFELD - COM. OTELEC – (pictură și desen)

SECȚIUNEA: GASTRONOMIE TRADIȚIONALĂ**A. GASTRONOMIE TRADIȚIONALĂ DIN BANAT****PREMIUL I**

1. PLUȘTEA FLOARE, ROVIȚA MARE – (colaci)
2. PLOSCARIU CRENGUȚA și MUSTAȚĂ NICOLETA, JDIOARA - (chisăliță)
3. GÂRDA MARIANA, GIARMATA (supă de curcan)
4. TOADER VIORICA, DUDEȘTII NOI (crumpi copti în duba, rață pe varză și curcan umplut)
5. NASTOR MAGDANLENA, NASTOR CATIȚA și FOGHIS IOANA, GOTTLÖB – (sarme, păsat, langoși, prăjitură de sezon etc.)
6. ȚOANCĂ RODICA, ȘORA MIHAELA și TICUȘAN MARIA, MOȘNIȚA NOUA – (păturată pră crumpi, păsat, sarme, pogăcele, ciolan la cuptor, crumpi țărănești etc.)

PREMIUL II

1. VIDAC PASCUȚA, COSTI ANORICA și IACOBESCU EUGENIA, ȘANOVIȚA – (lacșa, turte cu urdă)
2. RADULOV MARIA, BREȘTEA – (bomboane de zahar)

PREMIUL III

1. MERMEZE SILVIA, GHIRODA – (pește prăjit)
2. CINCU MARIA, GIROC – (plăcinta cu vișine)
3. ZVUNCĂ LIVIA, GOTTLÖB – (dulceață de nuci verzi și cozonac cu nucă)
4. LAZĂR FLORIAN, GIARMATA – (colac împletit)
5. PUHA TRAIAN, BIRDA – (tocăniță de miel la ciau)
6. MUN IRINA, BIRDA – (tort)

MENȚIUNEA I

1. PETRUȚ ANA, REMETEA MARE – (cozonac cu nucă și mac)
2. JICHEREAN DANIELA, GIROC – (legume umplute)

MENȚIUNEA II

1. GERBA DANIELA, GOTTLÖB – (tocăniță cu mămăligă)

MENȚIUNEA III

1. MINEA VASILE, PIȘCHIA – (crumpi în dobă cu carne, crofne, cornorât)
2. BENDA MARIANA, GIARMATA – (colaci)
3. IȘVĂNOIU MARINELA, BELINȚ – (mălai)

PREMIUL SPECIAL

1. ALBU MIHAI, GIULVĂZ – (mâncare păstorească)
2. NASTOR MAGDALENA, GOTTLÖB – (pentru prezentare estetică deosebită)
3. TOADER VIORICA, DUDEȘTII NOI – (prezentare estetică și veselă originală)
4. PLOSCARIU CRENGUȚA și MUSTAȚĂ NICOLETA, JDIOARA – (pt. autenticitatea și vechimea rețetelor)
5. COMUNA GIROC – (pt. prezentare pliant cu rețete)
6. FODOR FRANCISC, CENAD – (autenticitatea rețetei)
7. DENEȘ ROBERT și BALINT IOSIF, DUMBRĂVIȚA – (pt. demonstrație culinară)

B. GASTRONOMIE TRADIȚIONALĂ ETNII**PREMIUL I**

1. DENEȘ ROBERT și BALINT IOSIF, DUMBRĂVIȚA – (colac secuiesc și bograci)
2. FODOR FRANCISC, CENAD – (paprcaș de pește)

MARELE PREMIU AL FESTIVALULUI „LADA CU ZESTRE” ediția a III-a

1. COMUNA GIROC: 224 de puncte

CLASAMENT FINAL - ORAȘE

1. BUZIAȘ: 60 de puncte
2. CIACOVA: 52 de puncte
3. RECAȘ: 42 de puncte
4. GĂTAIA: 26 de puncte

CLASAMENT FINAL – COMUNE

1. GHIRODA: 88 de puncte
2. GIARMATA: 60 de puncte
3. JEBEL: 44 de puncte
4. BELINȚ 42 PUNCTE

PREMIUL I

1. GHIRODA: 88 de puncte
2. GIARMATA: 60 de puncte
3. JEBEL: 44 de puncte
4. BELINȚ 42 PUNCTE

PREMIUL II

1. GHIRODA: 88 de puncte
2. GIARMATA: 60 de puncte
3. JEBEL: 44 de puncte
4. BELINȚ 42 PUNCTE

PREMIUL III

1. GHIRODA: 88 de puncte
2. GIARMATA: 60 de puncte
3. JEBEL: 44 de puncte
4. BELINȚ 42 PUNCTE

MENȚIUNEA I

1. GHIRODA: 88 de puncte
2. GIARMATA: 60 de puncte
3. JEBEL: 44 de puncte
4. BELINȚ 42 PUNCTE

PREMIUL I

1. GHIRODA: 88 de puncte
2. GIARMATA: 60 de puncte
3. JEBEL: 44 de puncte
4. BELINȚ 42 PUNCTE

PREMIUL II

1. GHIRODA: 88 de puncte
2. GIARMATA: 60 de puncte
3. JEBEL: 44 de puncte
4. BELINȚ 42 PUNCTE

PREMIUL III

1. GHIRODA: 88 de puncte
2. GIARMATA: 60 de puncte
3. JEBEL: 44 de puncte
4. BELINȚ 42 PUNCTE

MENȚIUNEA I

1. GHIRODA: 88 de puncte
2. GIARMATA: 60 de puncte
3. JEBEL: 44 de puncte
4. BELINȚ 42 PUNCTE

PREMIUL II

1. GHIRODA: 88 de puncte
2. GIARMATA: 60 de puncte
3. JEBEL: 44 de puncte
4. BELINȚ 42 PUNCTE

PREMIUL III

1. GHIRODA: 88 de puncte
2. GIARMATA: 60 de puncte
3. JEBEL: 44 de puncte
4. BELINȚ 42 PUNCTE

MENȚIUNEA I

1. GHIRODA: 88 de puncte
2. GIARMATA: 60 de puncte
3. JEBEL: 44 de puncte
4. BELINȚ 42 PUNCTE

PREMIUL II

1. GHIRODA: 88 de puncte
2. GIARMATA: 60 de puncte
3. JEBEL: 44 de puncte
4. BELINȚ 42 PUNCTE

PREMIUL III

1. GHIRODA: 88 de puncte
2. GIARMATA: 60 de puncte
3. JEBEL: 44 de puncte
4. BELINȚ 42 PUNCTE

DAROVA

În comuna Darova trăiesc oameni veniți din 39 de județe ale țării

MINI-ROMÂNIA DIN TIMIȘ

Odinioară sat de nemți, Darova este acum "împărțită" între români și ucrainieni, oameni muncitori, după cum îi caracterizează Nicolae Costândana, primarul comunei. Jumătate din populația activă este ple-

cată la muncă în străinătate, de aceea se mai ridică viluțe, în ciuda gradului de sărăcie destul de ridicat. Ca în atâtea alte comune românești, dezvoltarea localității este de-abia la început. Primarul detaliază mai multe în legătură cu caracteristicile acestei localități din sud-estul Timișului.

- Darova a fost sat nemțesc. Câți au mai rămas și cine a venit în locul lor?

Nicolae Costândana: Au plecat toți. Mai sunt acum patru persoane. Au lăsat casele, au primit despăgubiri în Germania pentru terenuri. Am avut la început 100 de case libere, acum avem 48 care sunt date în chirie, se mai vând din ele, au cumpărat chirișii. Sunt câteva case și acum în curs de cumpărare. Din '92 avem cereri pentru locuințe. Mai avem acum opt familii care au cerut locuințe. Casele sunt de cărămidă și de văiuță, unele sunt în stare proastă. Nemții aveau foarte multă grijă de ele. Noi avem populație din 39 de județe. Eu nu știu să mai fie în țară așa distribuție a populației ca la noi.

- Cum au ajuns aici și cum se înțeleg între ei?

Nicolae Costândana: A fost foarte greu la început, acum parcă s-au mai civilizat oamenii. Oltenii sunt într-un fel, muntenii în alt fel, moldovenii la fel. Am avut certuri, bătăi. Au venit cu tot cu familii. Eu cred că serviciile secrete au știut ce vine, înainte de '89. Care au aflat, nemții, vorbesc, au plecat, cum au știut ei. Înainte de Revoluție s-a deschis în apropiere o mină de cărbune. Nemții au fost tot aproape a doua casă aici. Erau oameni muncitori. Nu a contat că era dulapul plin cu bani, au continuat să muncească. Au fost aduși oameni să muncească la această mină, din toate județele. Nemții au mai plecat, cum au putut, au plătit bani grei, și cum au plecat ei, s-au băgat oamenii de la mină în casele lor, dar încet, nu toți odată. După Revoluție au venit și rudele lor, pentru că se dădea pământul nemților. Le spuneau: "Vino aici, că se dă pământ pe de-a gratis", au venit toți încoace, până s-a făcut plinul. Oamenii, în general, sunt pensionari de CAP și trăiesc cu agricultură. Din Darova sunt plecați jumătate în străinătate la muncă, Italia, Spania, Portugalia, în Germania mai puțin. Au venit înapoi și-au făcut case noi. Acum sunt 46% ucrainieni în

Darova. Sunt foarte muncitori, îmi place de ei. Mai avem romi, vreo șase persoane și câțiva maghiari, două-trei persoane.

- La Darova nu este biserică ortodoxă...

Nicolae Costândana: Nu, numai la Hodoș și la Sacoșu Mare. Ortodocșii merg la biserica greco-catolică din Darova, pentru că ortodoxă nu este. Vrem să facem însă o bisericuță și la Darova, lângă școală.

- Ce alte proiecte s-au mai concretizat și ce va urma?

Nicolae Costândana: Anul trecut am făcut

4 km de asfalt, cu șanțuri betonate, avem proiect pentru alimentarea cu apă în Sacoșu Mare, Hodoș și remedieri ale conductelor, la Darova. Sunt în curs de derulare a unui studiu de fezabilitate pentru canalizare la Darova și Sacoșu Mare. Este un proiect pe fonduri europene, îi vom termina documentația în scurt timp. Este prima dată când depunem proiect pe fonduri europene, mai avem de primit niște avize. Mai vrem să facem o casă de bătrâni la Sacoșu Mare, să reparăm căminul cultural de la Darova. Clădirea primăriei este foarte rea și am în vedere ca din toamnă să facem un proiect pentru o construcție nouă a primăriei. Am vrea să o începem în primăvară. Ar fi fost făcută mai demult, dar terenul era al nemților și trei ani ne-am judecat prin instanță pentru a putea trece în CF pe statul român. Fondurile vor fi din bugetul local, dacă voi putea așa, încet, an de an, deoarece gradul de sărăcie la noi este la nivelul 7. După rugă avem niște bani să începem să lucrăm la

căminul cultural din Sacoșu Mare, o să începem cu acoperișul, iar la anul repar geamuri și uși, să fie gata până la final de mandat. Am reparat și căminul cultural de la Hodoș, iar anul acesta vreau să facem și un teren de fotbal.

- Ce investiții ar putea merge aici?

Nicolae Costândana: Apa minerală și turism. Suntem la granița cu Caraș-Severinul și nu este niciunde în Timiș o zonă așa de frumoasă. În dealul de la Sacoș este o panoramă foarte frumoasă. Se vede Vermeșul, Caraș-Severinul, în cealaltă parte se vede Lipova, Făgetul, Semenicul, Topolovățul, este ceva deosebit. Ar fi ceva extraordinar să avem ceva de turism aici. Vrem să facem și un drum inter-județean, de la Sacoș la Dulău - Vermeș, în Caraș-Severin. Acum e drum de pământ. Până la Vermeș sunt 8 km, s-

ar ajunge imediat la Reșița. Avem investitori în agricultură, un danez și un italian, cultivă grâu, floarea-soarelui, porumb. Mina de lângă Sacoș a fost închisă anul trecut, dar nu se mai lucra, a fost lăsată în paragină.

- Ați tot avut probleme cu pădurile în jur, cu furturi, procese...

Nicolae Costândana: Este pădure multă la Sacoș, se taie și acum. Am umblat foarte mult să ne primim pădurea înapoi, pe la București, la Arhivele Naționale. Am găsit pe cineva care ne-a dat o hartă să facem comparație între locuri, numere cadastrale, CF-uri. Este vorba despre 360 de hectare de pădure, noi am primit în jur de 220-230 de hectare. Vrem să o păzim noi și să o dăm la oamenii din Sacoșu Mare și Hodoș. Ei nu au avut suprafețe mari, maximum două hectare. Nu au acte pe ele, dar știu din moși strămoși că a fost a lor.

- Aveți un caz mai deosebit, care durează de ani de zile, la fabrica de apă minerală de la Sacoșu Mare. Despre ce este vorba?

Nicolae Costândana: Este vorba despre un român de etnie germană, plecat în Germania în 1978, a revenit după Revoluție și a investit la Sacoșu Mare, în '92. Ioan Herman a cumpărat clădirile de la fostul CAP și a deschis o fabricuță de apă minerală. Niște prieteni de-ai lui au început să îl saboteze. Banca l-a dat în faliment pentru niște presupuse datorii și a scos fabrica la licitație. Neamțul a fost arestat. Omul nu avea datorii însă și a recâștigat fabrica în instanță. Eu în '96 am venit primar, terenul de la fabrica de apă este al unor cetățeni de la Sacoșu și făcea obiectul legilor de fond funciar, dar nu s-a împărțit. În 2000 am fost viceprimar, iar fostul primar cu acel consiliu local au vândut terenul altor persoane. Eu le-am spus să nu îl vândă pentru că nu era clară situația lui. Cum corupția la noi e cum e, nu știu precis ce au făcut și vânzarea s-a aprobat, dar s-a ajuns la proces, pentru că nu se putea vinde terenul. Cel care a cumpărat fabrica i-a furat tot neamțului, în valoare de vreo 500.000 de euro. Lichidatorii au vândut altora, e complicat, sunt multe procese pe rol. Anul trecut i-am dat proprietarului amendă de 500 de milioane de lei vechi pentru că a început să construiască altă hală fără autorizație de construcție. Noi ne judecăm pentru că terenul pe care l-a cumpărat este în altă parte decât unde și-a construit el hala. E lucru' dracului acolo! I-am făcut dosar la procuratură pentru că a construit fără autorizație și pe alt teren. Cu Ioan Herman nu mai am nimic, se judecă între ei. Herman se judecă și cu lichidatorii, a făcut plângeri la DNA, sunt foarte multe. Eu mă judec să se anuleze și contractul de vânzare-cumpărare a pământului.

A consemnat Alina SABOU
Foto: Constantin DUMA

Satul Lucareț – între trecut, prezent și viitor

CARIERA DE BAZALT – O AFACERE PROFITABILĂ ÎN PLINĂ CRIZĂ ECONOMICĂ

Aparținând în prezent comunei Brestovăț și situat la aproximativ 40 de km de Timișoara, satul Lucareț are o istorie bogată, care îi atestă totodată și vechimea. În 1471, lângă actualul sat, exista o așezare care se numea Pădureni (Erdeglyka). Când austriecii au cucerit Banatul în 1717, vechea localitate dispăruse. În contextul colonizărilor care au urmat instaurării Imperiului Habsburgic, pe vatra vechii localități s-au așezat câteva familii de sârbi muntenegreni, printre ultimii din valul de coloni sârbi care au venit în Banat, care au construit noua localitate. Totodată, anul 1717 este și anul în care aceasta apare cu numele de Lukareszi. Satul și-a menținut pentru mult timp specificul sârbesc, ortodox.

Pe la jumătatea secolului 18, localitatea a trecut în proprietatea Ecaterinei Agora, de la care a cumpărat-o Iosif Galu. Acesta a realizat valoarea zăcămintului de bazalt din apropierea satului și a început exploatarea carierei, construind totodată și o linie ferată îngustă pe care se transporta piatra la gara din Topolovățu Mare.

Acesta a fost începutul. În timp, s-a descoperit că la Lucareț se află, de fapt, cea mai importantă rezervă naturală de bazalt de înaltă puritate, din regiunea de Vest a țării. Specialiștii au demonstrat că roca vulcanică de aici este de cea mai bună calitate, fapt dovedit prin nenumărate teste de laborator și prin numeroase certificări internaționale. Mai mult decât atât, se pare că zăcămintul de bazalt s-a format în urmă cu peste un milion de ani, ca urmare a erupției unui vulcan din zonă...

De cinci ani, zăcămintul de bazalt de la Lucareț este exploatat de firma timișoreană Cipalser. "Marele avantaj al carierei este locația: din Timișoara, pe DN6 spre Lugoj, la ieșirea din Topolovățu Mare, spre stânga, în direcția Brestovăț", spune Eugen Milutinovici, managerul general al societății. Pe de altă parte, la munca la carieră a atras oameni din împrejurimi: "Pentru noi este foarte important, s-a adunat la Lucareț forță de muncă din comună și nu numai, societatea Cipalser fiind singurul investitor din zonă. Le-am concesionat terenul, astfel că ne intră niște bani la buget și asta este important pentru noi. Plus de asta, de fiecare dată când avem o urgență apelăm la ei. Spre exemplu, anul trecut ne-a blocat drumul un camion cu lemne, care a derapat. Nu l-am putut mișca nicicum de acolo. Am apelat la cei de la Cipalser, care ne-au trimis un utilaj greu. Abia așa am reușit să eliberăm drumul", povestește Eugen Dobra, primarul comunei Brestovăț. „Ar mai fi mici probleme între noi și firmă, dar sunt sigur că se vor rezolva pe parcurs”, mai spune primarul.

În prezent, peste 40 de oameni din comuna Brestovăț, dar și din Topolovățu Mare, Ghizela sau Belinț au un loc de muncă asigurat de bazaltul Lucarețului.

Ada MARINCU

LUCRĂRI DE ANVERGURĂ LA BEBA VECHE

Investiții de milioane de euro în satul Pordeanu

În comuna Beba Veche, sat Pordeanu, au demarat de curând o serie de lucrări de anvergură. Ne referim aici în special la modernizarea drumului comunal DC3 care străbate localitatea. Lucrările de modernizare se derulează pe tronsonul Cherestur și până la ieșirea din satul Pordeanu, valoarea proiectului PHARE CBC prin care se finanțează lucrarea fiind de 655 mii de euro. Licitația pentru lucrări a fost câștigată de firma timișoreană Confort, la valoarea de 1,72 milioane lei.

Procesul de modernizare este în plină desfășurare, lucrările fiind planificate să se finalizeze până la sfârșitul lunii august 2009.

Principalul scop al lucrărilor de pe DC3 este acela de a deservi comunitățile locale din Beba Veche, Cherestur, Pordeanu și Cheglevici pentru a se ajunge mai ușor la Kiszombor, Ungaria (distanța între Pordeanu și Kiszombor fiind de doar 3 km.).

Pe lângă modernizarea drumului, Primăria Beba Veche mai are în vedere în satul Pordeanu și o serie de lucrări privind captarea, tratarea și distribuția apei.

Ada MARINCU

Români pentru români

SFINȚIREA UNEI NOI TROIȚE ÎN TIMOC

În cea de a treia zi a Rusaliilor, în satul Geanova din comuna Negotin, a avut loc sfințirea unei Troițe de lemn pe locul unde se află ruinele unei vechi mănăstiri a românilor din Serbia de Răsărit: "Mănăstirea de la Gura Duplieni". Această Troiță impregnată de semnificații istorice continuă tradiția ctitoriilor romane ale căror origini sunt documentate încă din momentele de început ale creștinismului pe aceste meleaguri, aparținătoare cândva Daciei Ripensis - parte a Imperiului Roman de Răsărit. Troița este donația Consiliului Județean Timiș și a fost dusă din România în Serbia cu sprijinul Fundației George Pomuț din Timișoara și a Federației Românilor din Serbia, fiind oferită în semn de solidaritate cu românii care au supraviețuit în mod aproape miraculos pe un teritoriu vast cuprins între râurile Timoc, Morava și Dunăre dar care se pot bucura doar de o bisericuță ridicată recent cu prețul a enorme pericole de către părintele Boian Alexandrovici din Mălăinița. Acesta este singurul preot care, după 175 de ani de interdicții, a îndrăznit să slujească în limba maternă miile de vorbitori ai acesteia, fapt greu de tolerat într-o țară a cărei minoritate se bucură de drepturi depline în România. Alături de părintele Boian Alexandrovici s-a aflat un sobor de 5 preoți din care nu a lipsit Episcopul Daniil al Vârșetului, cel care niciodată nu a pregetat să vină în ajutorul românilor din sudul Dunării, cărora - spre deosebire de frații lor din Voivodina - li se refuză cu înverșunare dreptul de a fi creștini în limba maternă; slujba sfințirii Troiței a fost oficiată de către Prea Sfințitul Părinte Daniil, împreună cu protoiereul iconom stavrofor Boian Aleksandrovici, protopop al Daciei Ripensis și paroh local, preotul iconom stavrofor Teodor Miclea din Uzdin, arhimandritul Longhin Muntean din Vârșet, preotul Emanuel Tăpălagă din Sânmihai și preotul iconom stavrofor Petru Măran din Seleuș. Împreună cu organizațiile românești din regiune, la manifestare a participat și Senatorul Viorel Badea din Parlamentul României, care încă de la începuturile carierei sale s-a angajat să susțină, într-un sens cât mai eficient, mai buna coordonare a inițiativelor și eforturilor dedicate luptei pentru drepturile elementare ale românilor din afara granițelor. Alături de acesta s-a aflat domnul Eugen Tomac, Secretar de Stat în Guvernul României, care a promis o susținere absolută din partea instituției pe care o conduce și a asigurat cele câteva sute de persoane prezente că nu trebuie să se îndoiască nici o clipă de faptul că va face demersurile necesare pentru ca și românii din răsăritul Serbiei să fie sprijiniți în speranța lor de a deveni fără întârziere cetățeni cu drepturi egale, conforme atât Constituției statului vecin și prieten, cât și normelor europene. A fost prezent și reprezentantul Ambasadei României în Serbia, domnul Gabriel Andrei, atașat cultural. "Trebuie să veghem asupra fraților noștri din cele peste 150 de localități românești din sudul Dunării și Văile Moravei și Timocului, pentru a nu-și pierde credința și identitatea. De aceea, nu trebuie să ezităm să așezăm cât mai multe astfel de însemne ale ortodoxiei în acest spațiu în care, timp de atâția ani, românii au trăit un adevărat coșmar", a spus Prea Sfinția Sa Daniil. La slujba de sfințire au participat români din mai multe regiuni ale Timocului, reprezentanții celor două Consilii Naționale Românești din Serbia (din nordul și sudul Dunării) și alți lideri români din zonă. La rândul său, părintele Boian Alexandrovici a declarat: "În Parohia Ortodoxă Română de Aquae, Geanova și Sărmănovăț, pe ruinele daco-romane a fost pusă o Troiță Românească. Această nouă cruce a noastră reprezintă pentru noi, dincolo de simbol, hotărârea de a ne cinsti moșii și strămoșii noștri, care au trăit în bună pace cu celelalte popoare venite pe pământurile lor". Secretarul de Stat pentru Relațiile cu România de Pretutideni, Eugen Tomac, în întâlnirile cu liderii românilor din Timoc a discutat despre proiectele ce urmează a fi sprijinite în perioada următoare de către Departamentul al cărui șef este, pentru susținerea asociațiilor românești din zonă. La sfârșitul întâlnirii cu domnul Eugen Tomac, reprezentanții asociațiilor românești din Timoc au declarat că discuțiile au fost bune dar că dincolo de vorbe trebuie să vadă "că lucrurile să fac" - că "dă vorbe suntem sături". Ridicarea Troițelor în Serbia de Răsărit face parte dintr-un program anual sprijinit de către Fundația George Pomuț din Timișoara și de către Consiliul Județean Timiș, în cadrul căruia, până în prezent, au fost ridicate două Troițe la Sărmănovăț și la Geanova, în program fiind prevăzută și ridicarea altor Troițe. Comunitatea românească din Serbia trăiește în două regiuni: în Voivodina și în Serbia de Răsărit - regiunea Timocului. În Serbia de Răsărit, procesul de afirmare a identității românilor / "vlahilor" este susținut de mai multe asociații românești, precum și de Protopopiatul Ortodox Român "Dacia Ripensis",

condus de preotul Boian Alexandrovici, care cuprinde întreg teritoriul Timocului și se află sub jurisdicția canonic-administrativă directă a Patriarhiei Bisericii Ortodoxe Române. În Timoc nu există învățământ în limba română în sistemul public de învățământ iar Biserica Ortodoxă Sârbă nu acceptă introducerea serviciului religios bilingv în bisericile din regiune. Biserica Ortodoxă Sârbă a recunoscut, în noiembrie 2006, Episcopia Ortodoxă Română Dacia Felix, cu reședința la Deta și administrația la Vârșet, doar ca structură destinată românilor din Banatul Sârbesc. În aprilie 2009, Episcopia Ortodoxă Română Dacia Felix a fost înscrisă în Registrul bisericilor și comunităților religioase ale Serbiei cu jurisdicție bisericească doar asupra Banatului Sârbesc.

Sfințirea Troiței din Geanova

UN POPOR ȘI DOUĂ MINORITĂȚI NAȚIONALE

Românii în Serbia ca minoritate națională română și vlahă: cum se schimbă aceasta? Directorul Federației Românilor din Serbia, domnul Dușan Părvulovici, propune o teză, pornind de la starea de fapt: "Dacă se pleacă de la faptul că o comunitate națională din Serbia se declară română (sau rumână) în limba sa maternă - indiferent cum e denumită de ea sau de alții - este suficient pentru a se trage concluzia că este vorba despre un singur popor. O parte a poporului român trăiește în Provincia Autonomă Voivodina, a obținut dreptul folosirii oficiale a limbii și scrisului, traducerea în fapt a dreptului la limba maternă: în domeniul educației, informației publice, confesiunii și culturii. Membrii săi, folosindu-se de limba maternă în forma literară, nu au vreo problemă ca naționalitatea lor s-o traducă din limba maternă în limba oficială sârbă și termenul de 'român' îl traduc în 'rumun', așa cum îi denumesc și organele de stat ale Serbiei. O a doua parte a acestui popor trăiește în Serbia de Răsărit, unde nimeni nu i-a întrebat pe membrii săi când li s-a impus termenul de 'vlah' (prin recensământul din anul 1921), fiind acceptată această denumire și în limba sârbă de către organele statului / loialitatea față de stat pe primul loc! Iugoslavi atunci iar acum sârbi - ei singuri în limba oficială sârbă se declară folosind termenul de vlah iar în limba maternă rumân. Recensământul din anul 2002 s-a efectuat numai în limba oficială sârbă și rezultatul recensământului comunității naționale române a fost: românii din Voivodina și o mică parte din Serbia de Răsărit s-au declarat români iar cei din altă parte a comunității (mult mai mare) s-au declarat vlahi, ca în tabelul:

Serbia de Răsărit	Voivodina	Total
Vlahi 39953	101	40054
Români 4175	30419	34576

Problema supraviețuirii comunității naționale, fie că o recunoaștem ca română sau vlahă, depinde de trezirea conștiinței naționale a acestui popor român. Conștiința națională a comunității din Serbia de Răsărit încă nu este la acel nivel, atât individual cât și colectiv, că trebuie să depună mai mult interes pentru obținerea drepturilor în limitele pe care reglementările legale ale statului Serbiei le recomandă și desigur conform reglementărilor internaționale din domeniul apărării drepturilor minorităților naționale. Aproape fiecare al șaptelea cetățean al Serbiei, de naționalitate română (vlahă) nu s-a declarat nici român nici vlah - și putem crede că nu e vorba despre sentimentul național, ci de lipsa informării, educației în privința drepturilor sale dar cel mai mult de frica ca statul să nu aprecieze că nu este îndeajuns de patriot. Dacă dorim să

dăm un răspuns în cifre la numărul românilor sau vlahilor din Serbia pe lângă cei declarați oficial la recensământul din anul 2002 (74630), putem spune că acel număr este de peste 300000. În favoarea acestuia este și declarația actualului prim-ministru sârb, când el consideră că sunt 500 000 de romi în Serbia, deși cu mult mai puțini s-au declarat așa, situația fiind asemănătoare și cu românii (vlahii) din Serbia de Răsărit. Legea despre apărarea drepturilor și libertății minorităților naționale din anul 2002 permite fiecărei comunități naționale să înființeze un Consiliu al Minorității Naționale, astfel că și minoritatea națională română a profitat de aceasta iar mai târziu și minoritatea națională rumână (vlahă). Cât a fost acest lucru de bun, de chibzuit ori după aceea acceptat de toată comunitatea, respectiv de poporul român dar și de statul sârb și de statul român, nu există un răspuns satisfăcător. Starea de fapt este că există Consiliul Național al Minorității Naționale Române cu sediul la Novi Sad, având un Birou teritorial în Cladova (nord-estul Serbiei) și Consiliul Național al Minorității Naționale Rumâne cu sediul la Bor, astfel încât în răsăritul Serbiei avem o rețea de organizații nonguvernamentale 'sub aceeași umbrelă', respectiv 'Federația Românilor din Serbia' iar în Voivodina este 'Comunitatea Românilor din Serbia' cu sediul la Vârșet, având Birouri teritoriale în Zăiceri și Negotin, în plus de asemenea fiind mai multe organizații politice. Acum se pune întrebarea: Ce va fi mai departe? 1) De îndată ce Parlamentul Serbiei va adopta propu-

nera de lege în legătură cu Consiliile Naționale ale Minorităților Naționale, vor fi alegeri pentru aceste Consilii; 2) Independent de aceasta, se apropie recensământul din anul 2011. Din nou se pune întrebarea: ce va fi mai departe? Câte Consilii Naționale ale Minorității Naționale se vor alege, unu sau două? Cum se vor desemna organizațiile enumerate viza-vi de comunitate în legătură cu exprimarea naționalității? Care este scopul: creșterea numărului vlahilor declarați sau îndrumarea lor pentru a se declara români? Avem oare timp pentru a continua cu modul de lucru de până acum și în același tempo? Răspunsuri: Scopul este să se ajungă la o înțelegere comună printre toți cei care se ocupă de aceste probleme și doresc să ajute. În discuțiile de până acum ale celor care s-au întâlnit s-a subliniat de mai multe ori expresia 'uniți-vă', însă încă nu s-a ajuns la ceva anume în jurul a ce se uni. Din faptul acesta se poate trage concluzia că oratorii 'unirii' au numai acest scop și atunci se ocupă de ea numai ei. Organizațiile amintite trebuie să-și încheie socotelile cu ele înseși, în sensul ca să trateze serios scopul proiectului dacă este numai de dragul proiectului, acuzațiile reciproce, divizarea, apropiatul recensământ al locuitorilor și alegerea Consiliului Național (care e - fie că este pe placul cuiva sau nu - cel mai competent în a reprezenta comunitatea națională din Serbia). Românii din Voivodina și rumânii (vlahii) din Serbia de Răsărit pot să aibă un Consiliu Național, Consiliul Național al Minorității Naționale Române (Vlahe). Românii din Voivodina și rumânii (vlahii) din Serbia de Răsărit pot să lupte ca să obțină la recensământ un număr mai mare de români declarați (asta este posibil numai dacă se vor exprima și în limba maternă - română). Până când se va lucra cu totul altfel, pentru statul sârb românii și vlahii vor fi minorități naționale aparte, unde va fi întotdeauna loc pentru manipulara cu așa numitul 'curent vlah' dar cel mai mult cu aceia care încă nu și-au declarat naționalitatea. Acest material este descris printr-un asemenea vocabular încât fiecăruia care citește să-i fie clar ce se doare și a fi transmis; nu este o platformă, nu e o declarație, este doar o părere și o teză în jurul căreia se poate și trebuie să se audă un singur glas."

Dușan Părvulovici, directorul Federației Românilor din Serbia

Calendar - luna iulie 2009

1
- Aniversare Marcel Luca, scriitor SF, ziarist (1946)
- Comemorare Cezar Bengescu, scriitor român de expresie franceză (1870)

- Ziua Inspectorului și Metodistului Rrom)

2
- Comemorare Ion Maxim, poet, critic literar (1980)
- Comemorare Csányi Piroksa, gazetar, scriitor (1981)
- Comemorare Hans Diplich, poet, traducător (1990)
- Obor de vite: Bălinț

3
- În 1921 la Timișoara a apărut primul număr al publicației Tribuna Banatului
- În 1925 la Jimbolia a apărut primul număr al publicației în limba germană Banater Arbeiter Presse
- Comemorare Pavel Vasici Ungureanu, academician (1881)
- Piață agroalimentară: Ciacova, Făget, Valcani
- Obor de vite: Mehala

4
- Piață agroalimentară: Buziaș, Cărpiniș, Comloșu Mare, Jimbolia, Orțișoara, Periam, Sânpetru Mare, Variaș
- Obor de vite: Cărpiniș, Moșnița Nouă, Tomnatic
- Târg mixt: Buziaș, Cărpiniș, Comloșu Mare, Dudeștii Vechi, Moșnița Nouă, Recaș, Saravale, Timișoara Flavia, Variaș

5
- Obor de vite: Deta Alea Revoluției
- Târg mixt: Deta, Liebling, Lovrin, Recaș, Timișoara Flavia

6

7
- Nașterea Sfântului Ioan Bote-

zătorul (macedoneni, ruși, sârbi, ucraineni)
- Piață agroalimentară: Ciacova, Făget, Valcani
- Obor de vite: Lugoj Obor
- Târg mixt: Lugoj Obor

8
- Aniversare Șerban Foartă, poet, traducător, eseist
- Comemorare Dinnyés Árpád, gazetar (1950)
- Piață agroalimentară: Buziaș, Igrăș, Jimbolia
- Târg mixt: Buziaș, Cenad, Dumbrava, Recaș, Tormac

9
- Aniversarea Ileana Oancea, lingvist, eseist (1940)
- Aniversare Teodor Bulza, prozator, jurnalist (1949)
- Târg mixt: Bălinț, Teremia Mare

10
- Piață agroalimentară: Ciacova, Făget, Valcani
- Obor de vite: Mehala

11
- Ziua Populației
- Comemorare Florin Bănescu, prozator, publicist (2003)
- Piață agroalimentară: Buziaș, Cărpiniș, Comloșu Mare, Jimbolia, Orțișoara, Periam, Sânpetru Mare, Variaș
- Obor de vite: Cărpiniș, Moșnița Nouă, Tomnatic
- Târg mixt: Buziaș, Cărpiniș, Comloșu Mare, Dudeștii Vechi, Moșnița Nouă, Recaș, Saravale, Timișoara Flavia, Variaș

12
- Sfinții Apostoli Petru și Pavel (macedoneni, ruși, sârbi, ucraineni)
- Descoperirea Cutiei (armeni)
- Târg mixt: Liebling, Lovrin, Recaș, Timișoara Flavia

13
- Aniversare Gabriel Marineasa, poet, editor (1967)
- Aniversare Sorin Remus Antalag, poet

14
- Piață agroalimentară: Ciacova, Făget, Valcani
- Obor de vite: Lugoj Obor
- Târg mixt: Lugoj Obor

15
- În 1905 la Lugoj a apărut primul număr al publicației Banatul
- Aniversare Antoaneta C. Iordache, scriitor, jurnalist (1948)
- Piață agroalimentară: Buziaș, Igrăș, Jimbolia
- Târg mixt: Buziaș, Cenad, Dumbrava, Recaș, Tormac

16
- Aniversare Borco Ilin, poet, prozator, jurnalist
- Aniversarea Carmen Blaga, critic literar, traducător (1955)
- Comemorare Berczik Árpád, scriitor (1919)
- Obor de vite: Bălinț
- Târg mixt: Bălinț, Teremia Mare

17
- Piață agroalimentară: Ciacova, Făget, Valcani
- Obor de vite: Mehala

18
- Aniversare Mario Balint, prozator, publicist, (1970), Ioan Anton, academician (1924)
- Piață agroalimentară: Buziaș, Cărpiniș, Comloșu Mare, Jimbolia, Orțișoara, Periam, Sânpetru Mare, Variaș
- Obor de vite: Cărpiniș, Moșnița Nouă, Tomnatic
- Târg mixt: Buziaș, Cărpiniș, Comloșu Mare, Dudeștii Vechi, Moșnița Nouă, Recaș, Saravale, Timișoara Flavia, Variaș

19
- Înălțarea Profetului (tătari, turci)
- Târg mixt: Liebling, Lovrin, Recaș, Timișoara Flavia

20
- Aniversare Otilia Hedeșan (1962)
- Sfântul Ilie (albanezi, greci, români, romi, ruteni)
- Rugă Mănăstirea Românești, Bacova, Bunea Mare, Crai Nou, Iecea Mică, Jebel, Rădmănești, Sacoșu Mare, Sânanndrei Colonie, Stamura Germană, Timișoara Aeroport, Fabric

21
- Comemorare Ion Dumitru Teodorescu, prozator (1999)
- Piață agroalimentară: Ciacova, Făget, Valcani
- Obor de vite: Lugoj Obor
- Târg mixt: Lugoj Obor

22
- Piață agroalimentară: Buziaș, Igrăș, Jimbolia
- Târg mixt: Buziaș, Cenad, Dumbrava, Recaș, Tormac

23
- Târg mixt: Teremia Mare

24
- Piață agroalimentară: Ciacova, Făget, Valcani
- Obor de vite: Făget, Mehala

25
- Aniversare Dana Gheorghiu, prozator, traducător (1949)
- Piață agroalimentară: Buziaș, Cărpiniș, Comloșu Mare, Jimbolia, Orțișoara, Periam, Sânpetru Mare, Variaș
- Obor de vite: Cărpiniș, Moșnița Nouă, Tomnatic
- Târg mixt: Buziaș, Cărpiniș, Comloșu Mare, Dudeștii Vechi, Moșnița Nouă, Recaș, Saravale,

Timișoara Flavia, Variaș

26
- Aniversare Radu Reja, preot, eseist (1952)
- Aniversare Gheorghe Azap, poet (1939)
- Obor de vite: Ciacova
- Târg mixt: Ciacova, Liebling, Lovrin, Recaș, Timișoara Flavia

27
- Aniversare Hortensia Pârlog, profesor univ. dr. în filologie (1942)

28
- Piață agroalimentară: Ciacova, Făget, Valcani
- Obor de vite: Lugoj Obor
- Târg mixt: Lugoj Obor

29
- Aniversare Bodo Barna, scriitor, om politic (1948)
- Ziua Imnului

30
- Comemorare Franyo Zoltan, scriitor, traducător (1978)
- Înființarea Episcopatului Armenesc
- Distrugerea Templului (evrei)
- Aniversare Traian Dorgoșan, poet (1935)

31

Zilnic sunt piețe agroalimentare în Curtea (Târgul Curții), Deta (Muzeu Pompieri, Tg. Mare), Gătaia, Jimbolia (Mărășești), Lugoj (Coșbuc), Nădrag (Cornet, Parc), Periam (La Piatră), Timișoara (Badea Cârțan, Bălcescu, Dacia, Doina, Giroc, Iosefin, Lipovei, Piața 700, Piața de Gros), Tomești (Padeș) și târguri mixte în Timișoara (Aurora, Mehala, Nouă).

Detalii pe internet:
www.banaterroa.eu,
www.calendarintercultural.ro,
www.cjtimis.ro,
www.mitropolia-banatului.ro
Realizat de Eugen Gherga

S.C. RKK

AGRAR S.R.L.

Firmă cu sediul în Timișoara
ia în arendă teren agricol,
cu posibilitate de cumpărare.
Recoltăm cereale
cu combina.
Pentru detalii
și alte informații
aveți la dispoziție
următoarele date de contact:

kollnik@yahoo.com

+40751 219 525

+40735 843 438

BETHAUSEN

CONSILIUL DISPUTELORE

Conflictele dintre aleșii locali blochează de ani de zile activitatea administrativă din mai multe comune timișene. Disputele dintre consilieri și viceprimari, secretari, primari și funcționari pun în pericol dezvoltarea și așa încetinită a localităților din mediul rural. La

Bethausen, "luptele intestinale" se țin lanț încă din mandatul trecut. Situația este cu atât mai gravă cu cât actualul viceprimar, Ionel Muntean, spune că nu știe ce se petrece în primărie, pentru că este ținut deoparte de primarul Ioan Lihoni. La rândul său, edilul-șef spune că vicele îi face plângeri penale zi de zi, dar și că lipsește des de la serviciu.

Întrebat care este stadiul proiectelor pentru introducerea apei și canalizării, investiții, viceprimarul Ionel Muntean este nedumerit. "Proiectele legate de apă și canalizare, vă spun sincer, nu știu în ce stadiu sunt. Nu avem dialog, primarul și cu mine. Nu intru în posesia actelor", spune viceprimarul. Referindu-se la primarul Ioan Lihoni, Muntean afirmă că disputele nu sunt de ordin politic, ci este doar "interesul personal al primarului". "Avem lucrări pe comună în valoare de 30 miliarde de lei vechi, sunt contractate de firma fratelui său. Nu a vrut să fiu viceprimar, ca să nu fiu în coasta lui. Nu s-a înțeles nici măcar cu consilierii din partidul lui. Din trei mai are unul. Și secretarul a fost reclamat la Comisia de Disciplină, pentru că nu vrea să semneze anumite acte. A fost concurs pentru postul de inginer agronom, concurs care nu e legal, nu se pot face angajări în momentul de față, pentru că sunt blocate posturile. Secretarul nu a vrut să semneze. Eu i-am făcut primarului plângere pentru că lucrează în zonă cu firma fratelui său, la drumuri, la școli. A fost firma lui, a ieșit din schemă, dar oricum nu e legal", povestește Munteanu.

(PNȚCD, n.r.) și am pierdut majoritatea. Comuna noastră e rămasă în urmă. În aceste condiții nu mai putem să avem războaie politice, dar aici nu se înțelege. Comuna asta parcă e bătută de Dumnezeu, eu la concluzia asta am ajuns, altfel nu pot explica. Am făcut sacrificii dincolo de limite ca să pot să o ridic puțin", afirmă primarul din Bethausen.

Acesta explică acuzațiile care i se aduc. "Firma fratelui meu nu a făcut nicio lucrare la primărie, a ajutat comuna Bethausen fără nicio pretenție, a fost o sponsorizare a fratelui meu, prin firma sa, către comună. S-a executat un drum, s-a adus balastru, dacă asta înseamnă pentru vicele primar că e un lucru rău... asta rămâne la latitudinea oamenilor să discute. Viceprimarul vine la ora 9 la primărie, la 10 e deja dispărut... Eu vin dimineața la ora 7 și ajung acasă la 11 seara, ca să pot să fac ceva, și când colo am parte numai de reclamații. Și acum am fost reclamat la Parchet. Am reparat școala de la Cutina. Țigla rămasă din demolare

am scos-o la licitație, să o vindem. Am primit trei oferte: o firmă mi-a dat 0,80 de bani, alta - 1 leu și cea de-a treia - 1,5 lei, pe o țigla veche de 100 de ani. Am rămas surprins, pentru că o țigla nouă e cel mult 1,2 lei. Pentru asta am fost dat la Parchet, că am vândut-o fără licitație publică, or asta a fost cerere și ofertă. Am făcut proces-verbal, a fost comisie de analizare a ofertelor, banii s-au încasat prin casierie, s-a dat factură pe ei. Le-am și zis celor de la firmă că probabil cumpără țigla pentru vreun muzeu, dacă are peste 100 de ani. Am vândut-o la prețul de tablă de Buziaș. Eu am un flux de muncă foarte mare, sunt mereu pe drumuri", explică Lihoni.

Și în privința retrocedărilor există explicații. "Noi am avut un contract cu o firmă de topografie. Domnul vice dorea o firmă din Lugoj, dar noi aveam deja acest contract cu

firma. Am discutat și cu cei din Lugoj și cu alte două firme din Timișoara. Toți au spus că este nevoie de un specialist în primărie, care să îndrume la sensuri de parcelare, la procese-verbale. Eu nu eram de meserie. De un an de zile am propus în Consiliul Local să angajăm un inginer care să se ocupe de fondul funciar. Am reușit de-abia acum și, de o lună, am reușit să putem elibera 80 de titluri de proprietate, cred că e ceva", spune primarul.

SPERANȚE PENTRU VIITOR

Cu chiu cu vai, în comună se mai face câte ceva. Unele proiecte trec de opoziția consilierilor, altele sunt respinse fără drept de apel. "Am terminat un proiect pentru finanțare europeană, pe măsura 322. Vrem să refacem căminul din Cutina, acum stau caii în el, nu am banii în buget nici măcar să îl demolez. Am reușit să aranjez fațada la căminul din Bethausen, să arate cât de cât. La biserica de la Cladova plouă înăuntru. Am încercat să fac tot posibilul să găsim soluții, am vorbit cu o firmă care să ne pună acoperiș de tablă și să ne aștepte câteva luni cu banii. Eu lucrez acum cu patru funcționari publici la o comună de 3.800 de oameni. Am zece oameni - personal contractual și trei muncitori. În Consiliul Local mi s-a refuzat, pe Legea 76, să angajăm șase oameni care să ne ajute la diferite munci, noi plăteam doar 30% din salariu. S-a refuzat, asta tot la indicația viceprimarului. Trebuie să alergi pentru orice e de făcut, pentru că nimeni nu vine să spună că trebuie apă și canalizare sau că trebuie reparată biserica, trebuie să faci și plecaciuni și să mergi cu sărut-mâna", crede primarul din Bethausen.

Proiectul pentru care se vor cere fonduri europene prevede alimentarea cu apă în Bethausen, Cladova și Leuceușești, reabilitarea căminului cultural din Leuceușești, realizarea unui drum comunal Cliciova-Nevrincea și construirea unui after-school în Leuceușești. Se mai lucrează la un program integrat cu comuna Ohaba, pentru accesare de fonduri intercomunitare, de 6 milioane de euro, tot pentru infrastructură, pentru drumul Ohaba-Cladova-Ierșnic. Speranțe mari se pun într-un proiect de viitor. "Împreună cu comunele Mănăștiur, Traian Vuia, Fârdea și Dumbrava suntem în discuții cu o firmă austriacă, Biogest. Vrem să facem o stație de biogaz. Lucrăm la un proiect integrat de 50 de milioane de euro pentru așa

ceva, ar însemna o revitalizare a agriculturii pe timp de 20 de ani. Lucrez cu un promotor local

foarte bun. Nu suntem numai în faza de discuții, avem deja o firmă de consultanță care face studiile de fezabilitate, suntem destul de avansați. Fiecare comună trebuie să amplaseze stația lângă stâlpi de înaltă tensiune, la noi va fi lângă stația de tratare a apei. Curentul se va vinde la sistemul național și vrem să avem încălzire centrală și la Bethausen", ne-a explicat edilul local.

COSTURILE SALUBRIZĂRII SUNT PREA MARI

Toate primăriile comunale din județ sunt în etapele finale de închidere a gropilor de gunoi și speră să li se aloce niște fonduri pentru a putea duce această sarcină la final. Problema apare pe termen lung, deoarece în comunele mai îndepărtate de gropile de gunoi care rămân deschise, costurile salubrității vor fi mai mari. Asta se va întâmpla tocmai în comunele sărace. Bethausen este una din aceste comune. "Problema mare e cu contractul care va prelua salubritatea. Toate firmele cer un preț mare. La noi e comună foarte săracă și nici nu am oameni care să preia gunoiul. Am doar trei oameni pe care să îi pot folosi, ei trebuie să se ducă și la pădure. Tai din pădurea mea, ca să fac reduceri de cheltuieli și să nu mai plătesc lemnele, avem 30 de hectare de pădure, avem nevoie pentru școli. Nu am pe cine să trimit la salubritate, așa că am vorbit la firme, dar cer 5 lei de persoană, suma este foarte mare pe o familie. Eu am familia numeroasă aici. Avem 640 de copii. 80 de persoane primesc ajutor social și 50 de persoane sunr cu handicap cu însoțitor. Domnul Popovici (Marius Popovici, fostul vicepreședinte al CJ Timiș, acum consilier pe relația cu Germania și Austria al președintelui CJ Timiș, n.r.) a spus că ne poate ajuta cu o mașină de gunoi din Germania. Au încercat să ajute comuna și alte persoane. Nu putem să cumpărăm noi o mașină, nu ne permitem. Dacă primim mașina ca donație, chiar și cu o mică problemă, o rezolvăm, numai să nu ajungem să o aducem aici și să zică apoi consilierii că nu sunt de acord...", încheie Lihoni.

Alina SABOU

Foto: Constantin DUMA

ZIUA ȘI RECLAMAȚIA

"E ziua și reclamația", ne spune primarul Ioan Lihoni când este întrebat de relația pe care o are cu viceprimarul. "Am încercat să îmi asum eu tot, să muncesc mai mult. Domnul viceprimar are deja 60-70 de zile de concediu medical numai anul acesta. Eu am mai avut probleme cu consilierii de la mine din partid

Probleme cu spațiul locativ la Variaș

- ÎN AȘTEPTAREA UNOR BLOCURI ANL -

La fel ca în multe alte comune sau orașe timișene, spațiul cu destinație locuință constituie o problemă. Dacă în orașe se mai găesc soluții, la nivel de comune, din lipsă de alte opțiuni viabile, se improvizează. În această situație se găsește comuna Variaș. Aici, o familie compusă din trei persoane, mama, tata și fiul, locuiesc, obligați de împrejurări, în tribunele stadionului din localitate. Ioța Petrovici, capul familiei, s-a văzut nevoit să se mute în această locație, negăsind nici o altă variantă pe care să și-o permită. „I-am ajutat cum am putut. Deocamdată nu am altă soluție pentru ei. Mi-a convenit să stea acolo, să și păzească tribuna”, spune primarul comunei Variaș, Vasile Horj. Edilul recunoaște problemele pe care le are la capitolul „spațiu locativ” însă privește totuși optimist spre viitor: „Vreau să fac două blocuri ANL pentru cazurile sociale pe care le avem, că sunt destule, dar deocamdată nu am finanțări...”.

Ada MARINCU

DONAȚIE DE CARTE

Consiliul Județean Timiș, prin Agenda sa culturală, sprijină restituirea unor valori ale Banatului. Recent, în îngrijirea dlui dipl. ing. Răzvan Hrenoschi și sub egida centrului de Cultură și Artă Timiș, a apărut volumul "Amintiri-Petru Talpeș"- ediția a II-a, al cărui text a fost pregătit pentru tipar de istoricul Vasile Dudaș și jurnalistul Vali Corduneanu.

Petru Talpeș s-a născut în satul Cornereva, la poalele Munților Cernei, într-o familie de paori bănățeni, la sfârșitul secolului al XIX-lea. Bursier "Gojdu" la 17 ani, a urmat Liceul la Caransebeș, fiind coleg cu Constantin Daicoviciu și Ioachim Miloia. Este trimis pe front, dezertează din armata austro-ungară și se înrolează imediat în Corpul Voluntarilor Ardeleni, Bucovinei și Legiuni în Războiul pentru întregirea Neamului 1916-1918 - fapt pentru care va primi mai târziu (1931) Medalia "Ferdinand I" cu spade pe panglică, pentru ca la anul 1937, prin Decret Regal, să devină Membru al Ordinului Coroana României, în grad de Cavalier.

Student la Facultatea de Drept din Iași, sprijinit cu generozitate de Patriarhul Miron Cristea, după terminarea studiilor universitare Petru Talpeș va avea o carieră spectaculoasă de magistrat, în anul 1941 fiind numit procuror șef la Tribunalul Timiș, pentru ca în 1945 să fie avansat procuror la Curtea de Apel Timișoara.

Cariera îi va fi retează în februarie 1948, când, achitând un acuzat - nevinovat - dar pe care miliția și partidul comunist îl doareu la închisoare, a fost disponibilizat, fiind supus în continuare, el și familia lui, la ani de privațiuni. Scia Ana Blandiana la primirea volumului "Amintiri-Petru Talpeș": "Volumul de Amintiri de Petru Talpeș va intra în biblioteca Fundației Academia Civică (realizatoarea Memorialului victimelor comunismului și al Rezistenței de la Sighet), și va sta astfel la dispoziția generațiilor viitoare, ca un document și ca un model."

Recent, C.J. Timiș a donat un număr de exemplare din volumul "Amintiri- Petru Talpeș" Primăriei comunei Cornereva și bibliotecii liceului "Traian Doda" din Caransebeș.

Primarul comunei Cornereva, dl Ioan Ștefan Lozici, primind donația de carte din partea C. J. Timiș (iunie 2009)

A.M.

MOȘNIȚA NOUĂ Criza economică a oprit boom-ul imobiliar

Populația comunei Moșnița Nouă a crescut cu aproape 1.000 de persoane în ultimii ani, ajungând la circa 5.000. Zeci de case noi străjuiesc drumul dintre Timișoara și Moșnița, precum și periferia localității. Timișorenii și-au ridicat case de toate formele și dimensiunile, iar anul trecut părea că explozia imobiliară nu va mai opri. Criza

economică a blocat aproape subit orice plan de dezvoltare privată sau corporatistă. În cel mai bun caz, lucrările la casele noi înaintază foarte încet, dar există și situații în care șantierele au fost oprite. Primarul Ioan Sorincău spune că de două luni nu a mai vândut niciun teren și că proprietarii nu prea mai au bani să își finalizeze casele.

CONSTRUCȚII ÎN IMPAS

“De două luni nu am mai vândut nici un teren, piața e moartă. La ora aceasta construcțiile sunt stopate. Anul trecut chiar am demarat un program să ne facem strategia de dezvoltare și acum stăm și ne gândim ce se

poate face de fapt. Zona e împânzită de PUZ-uri pe care nu se construiește nimic. E așa, răzleț, câte o casă în câmp, care are nevoie de apă, canalizare, curent, iluminat public. E foarte dificil pentru un om care stă izolat în câmp să pui 50 de becuri să aibă și el drumul luminat până acasă. Construcția de locuințe nu vâd să se redreseze prea curând. Ar fi curios de văzut în PUZ-urile avizate de către Consiliul Județean câte locuri de case sunt în jurul Timișoarei. Eu estimez că sunt vreo 110.000. La o familie cu trei membri în medie, sunt peste 300.000 de persoane, care ar migra din Timișoara înspre zona periurbană. Ar rămâne Timișoara goală”, spune Sorincău.

În această comună s-au dat multe terenuri pentru tineri, pe Legea 15, pentru a-și ridica imobile noi, procedură care va continua și pe viitor. “Avem un plan urbanistic zonal cu locuri de casă pentru tinerii din Moșnița

Veche, este în curs de finalizare și se vor da cam 106 locuri de casă, pe Legea 15/2003. Urmează să facem același lucru la Urseni, este PUZ-ul în lucru, pe o suprafață de 12 hectare și vom rezolva integral cererile din Urseni cu suprafața aceasta. Mai finalizăm și la Albina, vom face deja contractele cu tinerii, sunt nouă contracte acum, avem 17 cereri, iar până în octombrie îi vom rezolva și pe ceilalți. S-au mai dat aproape 100 de terenuri, în urmă cu doi ani, dar dacă nu se începe lucrarea, trebuie să le luăm terenul. Avem 17 cazuri de acestea,

nu s-a început nimic. După ce terminăm, înaintea etapei a doua la Moșnița Nouă, până acum am rezolvat solicitările până în 2007. Avem foarte multe cereri. Este o problemă totuși, pentru că nu au bani să își finalizeze construcțiile, foarte puțini au reușit să le și ducă la bun sfârșit, dar mulți le-au ridicat și sunt deja acoperite”, explică primarul.

SE PREGĂTEȘTE INFRASTRUCTURA

Timișorenii s-au mutat la Moșnița Nouă înainte de a avea utilitățile puse la punct, fiecare descercându-se mai mult pe cont propriu. Autoritățile locale au pornit pe drumul modernizărilor și se fac investiții importante, cu bani de la guvern sau cu gândul la fondurile euro-

pene. “Ca investiții mari, anul acesta încercăm să finalizăm rețeaua magistrală de canalizare, prin care vor fi legate Moșnița Veche, Nouă și Urseniul de Timișoara. Vom deversa apele menajere în rețeaua Timișoarei. Lucrarea se face cu fonduri de la guvern. Pe toată comuna e o problemă cu apa. Solul este foarte sărac, nisipos și s-a folosit mult îngrășământ chimic, așa că e plin de nitrați și nitriți. Azotatul a ajuns în pânza freatică. Pe teritoriul Urseniului este stația de tratare a Aquatim și vrem să luăm de acolo apă. Trebuie foraje la peste 200 de m și acolo e apă bună”, precizează edilul-șef. Canalizarea și asfaltările vor continua pe fonduri europene, dacă proiectul integrat al Primăriei Moșnița Nouă va reuși să întrunească un punctaj mare. Proiectul prevede realizarea canalizării stradale în Moșnița Nouă, introducerea de apă și canalizare la Moșnița Veche, asfaltarea unor străzi din Urseni și a unui after-school la Urseni.

În proiect a fost introdusă și conservarea tradițiilor și a patrimoniului cultural, pentru că se încearcă deschiderea unui muzeu, localitatea fiind bogată în tradiții, dar și în mărturii arheologice. Au apărut însă și probleme cu documentația, iar primăria a cerut executarea silită a celor care au întocmit-o. “A fost prost întocmit proiectul de către consultant, firma aleasă de fosta conducere. Acum sunt în executare silită, trebuie să ne dea banii înapoi”, a explicat Sorincău. Primarul spune că proiectul integrat are o valoare de circa 3,5 milioane de euro, din care un milion de euro vor fi alocați din bugetul primăriei. O investiție mare care este aproape finalizată este sala de sport, construită de Compania Națională de Investiții. Primăria va face toate dotările externe, spații verzi, parcare. “Mai avem un proiect pentru realizarea centrului civic, unde vrem să facem o construcție nouă a primăriei și practic se va schimba totul”, mai adaugă primarul.

BANII VIN, BANII PLEACĂ

Primarul Ioan Sorincău crede că localitatea pe care o conduce nu și-a atins potențialul din punct de vedere economic, asta și pentru că posibili investitori au fost gonțiți, în timp, dar

și din cauza restricțiilor impuse de așezarea comunei. Problemele cu banii nu lipsesc nici în această comună periferică Timișoarei, pentru că banii se scurg printre degete, ori ca o consecință a unor decizii proaste luate în trecut, ori din cauza crizei economice. “Am avut două controale de la Finanțe. În prima fază ni s-au stabilit 15 miliarde de lei vechi drept restanțe și penalități la TVA pentru vânzarea de terenuri. Al doilea control a stabilit o restanță de 2,5 miliarde lei vechi pentru taxe pe salarii, contribuții pe sănătate, CAS-uri,

care nu au fost constituite. Există un control al salariilor, când se merge cu statul de plată se verifică concordanța dintre centralizatorul de salarii și ordinul de plată. Tot ce a fost constituit și reținut s-a virat, dar nu s-au calculat bine. S-au făcut verificări până în 2004, poate și înainte tot rău a fost calculat, dar nu s-a mai putut merge cu controlul. Amenda pentru TVA am contestat-o, dar la salarii nu prea am ce contesta, pentru că sunt reale calculele. TVA-ul nu a fost nici măcar constituit, nu se pot lua banii aceștia, a fost calculat, dar nu a fost virat și, după părerea noastră, nici nu trebuia calculat, pentru că erau terenuri arabile și erau vândute ca atare. Le-am primit din ordinul prefectului, nu erau purtătoare de TVA, nu le-a cumpărat comuna de undeva cu TVA, ca să fie deductibil, să fie scăzut din TVA-ul colectat”, precizează primarul.

Bugetul comunei pe 2009 este considerat bun, de 110 miliarde de lei vechi, dar banii nu mai vin așa cum veneau odinioară. “Am intrat în acest an cu restanțe la plata asfaltărilor din anul trecut, în jur de 12 miliarde de lei vechi, pe care le-am achitat. Am mai avut restanțe la canalizare, tot 12 miliarde, care sunt rezolvate. Deja sunt 24 de miliarde care s-au dus. Bugetul e bun, în jur de 110 miliarde, dar din păcate o parte din venituri nu le putem realiza. Urma să scoatem fonduri din valorificarea unor terenuri, dar dacă nu am mai vândut nici un teren... Erau terenuri din proprietatea privată a comunei, pentru construcția de case. Înainte vindeam cam 4-5 pe lună, erau bani frumoși”, menționează Sorincău.

Din punctul acestuia de vedere, Moșnița Nouă se poate dezvolta prin investiții imobiliare, parcuri industriale sau turism. “Planuri de dezvoltare există, cu inițiativă privată. Se lucrează la un parc industrial de circa 20 de hectare. Terenurile noastre au cam dispărut, nu

prea mai avem unde să facem. Am identificat un teren, unde am dori noi (primăria, n.r.) să facem un miniparc industrial, de 3,5 hectare, și încă o zonă unde s-ar putea face un mic parc industrial, în zona Avicolei și acolo până la urmă tot cu inițiativă privată. Sunt foarte multe firme în comună care își desfășoară activitatea în zonele locuite și nu e în regulă, pentru că nu vor mai obține avizele de mediu. Mari investitori nu sunt, pentru că toți au fost gonțiți de-a lungul timpului. Coca Cola, când a venit în România, a vrut să se stabilească la Moșnița, dar a primit un „supliment de viteză” foarte bun și a plecat. Oricum, pentru că suntem o zonă protejată, deoarece suntem pe linia de puțuri de mare adâncime pentru alimentarea cu apă a Timișoarei, nu se poate face nimic poluant. Linia vine de la Bazoș și merge până la Urseni. Eu cred că zona e moartă, deocamdată, din punctul de vedere al investițiilor mari. Vrem să încercăm în turism, cât se poate promova, în cadrul unui parteneriat public privat, pentru că din resursele noastre nu ne permitem, să promovăm Lunca Timișului, la Albina și la Urseni. Am avut discuții și cu primarul Gheorghe Ciuhandu, era interesat pentru că nu au nimic pe zona aceasta, Soarelui, Girocului, nu au nimic ca agrement. Ar merge un parc de distracții, un aqualand, pe albia

majoră a Timișului, chiar ar fi benefic”, explică primarul din Moșnița Nouă.

LEGĂTURI CU TIMIȘOARA

De la 1 iunie, comuna este legată prin rețeaua de transport în comun de Timișoara. Autobuzul M22 pleacă de la Fabrica “Banatul” până la Moșnița Veche, cu 17 curse pe zi, iar M22 barat are traseu de la AEM la Urseni, cu 10 curse pe zi. Zona este accesibilă mai ales rutier, aglomerația de pe șosea dă chiar de furcă localnicilor. Timișorenii merg des, la final de săptămână, în sezonul estival, la Albina, dar drumul județean este aglomerat tot timpul, pentru că asigură relația cu orașele Buziaș și Lugoj. Pentru cei care merg la Timiș, la Albina, s-au făcut unele amenajări, mai ales din punctul de vedere al salubrității. S-au pus coșuri de gunoi, se face curățenie și lumea parcă s-a mai civilizat. “Am concesionat unei firme accesul în zona Timișului și cei care merg acolo primesc un sac și la ieșire îl depozitează. Taxa de acces este de 10 lei de autoturism. Și cealaltă firmă care are o concesie are amenajat, nu au umbrele de stuf, dar au grătare, au minimum necesar”, precizează Sorincău.

Alina SABOU
Foto: Cornel TODOR

MIC ATLAS ADMINISTRATIV AL JUDEȚULUI TIMIȘ

COMUNA MĂNĂȘTIUR - ANUL 2009

Sediul consiliului local: Mănăștiur nr.297, telefon/fax 0256 325850
Adresă pagină internet: www.e-primarii.ro/~manastur;
www.primariaonline.ro/primarii/Timis/index.php?primarie=16

Primar: Curuți Ionel

Repere istorice:

- 1427 - localitatea este atestată documentar sub numele de Monostor;
- 1551 - cetatea a fost demolată;
- 1717 - era în districtul Făgetului;
- 1902 - s-a zidit biserica ortodoxă iar la 1906 cea reformată;
- Pădurani (1514), Remetea Luncă (1514), Topla (1514).

Populația stabilă la 1 iulie 2008 - total = 1712 persoane, din care:

- masculin = 852 persoane
- feminin = 860 persoane

Numărul locuințelor la 31 decembrie 2007 = 627

Numărul și denumirea satelor componente = Mănăștiur, Pădurani, Remetea Luncă și Topla.

Număr posturi în primărie - total = 25, din care:

- funcționari publici = 5
- personal contractual = 20

1 Număr consilieri = 11

precum și protejarea și punerea în valoare a plantanilor - obiectiv de patrimoniu natural al comunei Mănăștiur, județul Timiș - finanțat prin Fondul European de Dezvoltare Rurală - FEADR.

18. Instituții școlare:

- Școala generală cu clasele I-VIII: Mănăștiur;
- Școala primară cu clasele I-IV: Remetea Luncă;

- Grădinițe cu program normal: Mănăștiur (două) și Remetea Luncă.

Instituții sanitare:

- Dispensar uman: Mănăștiur;
- Cabinet medical: Mănăștiur;
- Farmacie umană: Mănăștiur;
- Cabinet stomatologic: Mănăștiur;
- Cabinet sanitar-veterinar: Mănăștiur.

Instituții culturale:

- Cămine culturale: Mănăștiur, Remetea Luncă și Pădurani;

- Biblioteca comunală: Mănăștiur.

Baze sportive și de agrement:

- Teren de fotbal: Mănăștiur;
- Sala de sport a Școlii Generale Mănăștiur.

Biserici, mănăstiri și alte locașe de cult:

- Biserici ortodoxe: Mănăștiur, Pădurani și Remetea Luncă;
- Biserica Reformată Mănăștiur;
- Biserici penticostale: Mănăștiur și Remetea Luncă;

- Casa de rugăciuni nazarineană: Mănăștiur.

Ruga și alte manifestări cultural-religioase:

- Ruga în localitățile: Mănăștiur (15 august - Sf. Maria Mare); Remetea Luncă (8 septembrie - Sf. Maria Mică) și Pădurani (14 octombrie - Sf. Cuv. Paraschiva);

COMUNA DAROVA - ANUL 2009

Sediul consiliului local: Darova nr.152, telefon/fax 0256 232310

Primar: Costândana Nicolae

Repere istorice:

- 1786 - a fost întemeiată de colonialiști din Silezia și Würtenburg;
- 1885 - a luat ființă așezarea Ștefănești;
- 1892 - colonizări cu slovaci evanghelici;
- 1930 - alipirea cătunului Ștefănești la Darova;
- Sacoșu Mare (1723), Hodoș (în 1840 era comună).

Populația stabilă la 1 iulie 2008 - total = 2980 persoane, din care:

- masculin = 1529 persoane
- feminin = 1451 persoane

Numărul locuințelor la 31 decembrie 2007 = 919

Numărul și denumirea satelor componente = Darova, Hodoș și Sacoșu Mare.

Număr posturi în primărie - total = 25, din care:

- funcționari publici = 5
- personal contractual = 20

Număr consilieri = 11

Instituții școlare:

- Școli generale cu clasele I-VIII: Darova și Sacoșu Mare;

- Școala primară cu clasele I-IV: Hodoș;

- Grădinițe cu program normal: Darova, Hodoș și Sacoșu Mare (două).

Instituții sanitare:

- Dispensar medical uman: Darova;
- Cabinete medicale: Darova (două), care deservesc și localitățile Hodoș și Sacoșu Mare;
- Cabinet veterinar: Darova.

Instituții culturale:

- Cămine culturale: Darova, Hodoș și Sacoșu Mare;
- Biblioteca: Darova.

Biserici, mănăstiri și alte locașe de cult:

- Biserici ortodoxe: Hodoș (1873) și Sacoșu Mare (1923);
- Biserici baptiste: Darova (1989) și Sacoșu Mare (1970);
- Biserica Greco-Catolică Darova (1874);
- Biserica Penticostală Darova (1991);
- Biserica Adventistă de ziua a șaptea Darova (1991).

Ruga și alte manifestări cultural-religioase:

- Ruga în localitățile: Sacoșu Mare (20 iulie - Sf. Ilie), Darova (6 septembrie - prima duminică din septembrie) și Hodoș (8 septembrie - Sf. Maria Mică);

COMUNA BETHAUSEN - ANUL 2009

Sediul consiliului local: Bethausen nr.66, telefon 0256 333303, fax 0256 333319
Adresă pagină internet: www.primariaonline.ro/primarii/Timis/index.php?primarie=1099

Primar: Lihoni Ioan

Repere istorice:

- 1883 - coloniștii germani din Zichandorf au întemeiat localitatea;
- 1890 - face parte din districtul Baling cu 546 locuitori;
- 1896 - inaugurarea oficiului poștal;

Populația stabilă la 1 iulie 2008 - total = 2830 persoane, din care:

- masculin = 1393 persoane
- feminin = 1437 persoane

Numărul locuințelor la 31 decembrie 2007 = 1040

Numărul și denumirea satelor componente = Cliciova (1454), Cutina (1440), Leucușești (1440), Nevrincea (1480), Cladova (aparținea de cetatea Șoimoș).

Număr posturi în primărie - total = 18, din care:

- funcționari publici = 5
- personal contractual = 13

Număr consilieri = 11

Instituții școlare:

- Școala generală cu clasele I-VIII: Bethausen;
- Școli primare cu clasele I-IV: Bethausen,

- Cladova, Cliciova, Cutina, Leucușești și Nevrincea;

- Grădinițe cu program normal: Bethausen, Cladova, Cutina, Cliciova, Leucușești și Nevrincea.

Instituții sanitare:

- Dispensar medical: Bethausen; Cabinet medical: Bethausen; Farmacie umană: Bethausen; Farmacie și cabinet sanitar-veterinar: Leucușești.

Instituții culturale:

- Cămine culturale: Bethausen, Cladova, Cliciova, Leucușești și Nevrincea; Biblioteca comunală: Bethausen.

- Teren de fotbal în localitatea Bethausen.

Biserici, mănăstiri și alte locașe de cult:

- Biserici ortodoxe: Cladova, Cliciova (1908), Cutina, Leucușești și Nevrincea; Biserici catolice: Bethausen (1883) și Nevrincea (1883); Biserici baptiste: Cladova (2005), Cliciova (2000) și Leucușești (2006).

Ruga:

- Cliciova (20 aprilie - a 2-a zi de Sf. Paști), Leucușești (15 august - Sf. Maria Mare), Nevrincea și Cutina (8 septembrie - Sf. Maria Mică), Bethausen (ultima duminică din august - 30 august) și Cladova (14 octombrie - Cuv. Paraschiva).

COMUNA MOȘNIȚA NOUĂ - ANUL 2009

Sediul consiliului local: Moșnița Nouă nr.73, telefon 0256 393503, fax 0256 393529

Adresă pagină internet: www.e-primarii.ro/~mosnitnoua;
www.primariaonline.ro/primarii/Timis/index.php?primarie=62

Primar: Sorincău Ioan

Repere istorice:

- 1332 - localitatea este amintită în evidențele papale sub numele de Monisa (actuala Moșnița Veche);
- 1717 - în evidențele camerale figura ca Moschniy;
- 1925 - a fost întemeiată localitatea Albina;
- 1935 - Moșnița Nouă este amintită ca localitate componentă a comunei Moșnița;
- Urseni (1761), Rudicica (este amintită la 1956 ca aparținând comunei Moșnița).

Populația stabilă la 1 iulie 2008 - total = 4459 persoane, din care:

- masculin = 2190 persoane
- feminin = 2269 persoane

Numărul locuințelor la 31 decembrie 2007 = 1615

Numărul și denumirea satelor componente = Moșnița Nouă, Albina, Moșnița Veche, Rudicica și Urseni.

Număr posturi în primărie - total = 20, din care:

- funcționari publici = 6
- personal contractual = 14

Număr consilieri = 13

Piețe - târguri:

- Târg mixt - săptămânal = sâmbătă;
- Obor de vite - săptămânal = sâmbătă.

Instituții școlare:

- Școli generale cu clasele I-VIII: Moșnița Nouă

- și Urseni;

- Școli primare cu clasele I-IV:

- Albina și

- Moșnița

- Veche;

- Grădinițe cu

- program normal: Moșnița Nouă, Moșnița Veche,

- Urseni și Albina.

Instituții sanitare:

- Dispensare medicale: Moșnița Nouă, Moșnița Veche și Urseni;

- Cabinete medicale: Moșnița Nouă (trei);

- Farmacie umană: Moșnița Nouă;

- Cabinete veterinare: Moșnița Nouă (două);

- Farmacie sanitar-veterinară: Moșnița Nouă.

Instituții culturale:

- Cămine culturale: Moșnița Nouă, Moșnița Veche, Urseni și Albina; Biblioteca: Moșnița Nouă.

Baze sportive și de agrement:

- Terenuri de fotbal: Moșnița Nouă, Moșnița Veche, Urseni și Albina.

Biserici, mănăstiri și alte locașe de cult:

- Biserici ortodoxe: Moșnița Nouă, Urseni, Moșnița Veche și Albina; Biserica Romano-Catolică Urseni; Biserici reformate: Moșnița Nouă și Moșnița Veche; Biserici penticostale: Moșnița Nouă și Urseni; Biserica Baptistă Moșnița Veche.

Ruga:

- Moșnița Veche (7 iunie - Rusalii); Moșnița Nouă (20 iulie - Sf. Ilie); Albina și Urseni (15 august - Sf. Maria Mare).

PLENUL C.J. TIMIȘ

În data 30 iunie, de la ora 10.00, la sediul Palatului Administrativ a avut loc ședința ordinară a Consiliului Județean Timiș, cu următoarea ordine de zi:

1. Întrebări, interpelări
2. Proiect de hotărâre privind aprobarea bugetului propriu rectificat al județului Timiș și a bugetelor rectificate ale unor instituții și servicii publice pe anul 2009
3. Proiect de hotărâre privind predarea obiectivului de investiție „Alimentare cu apă a localității Ghizela, comuna Ghizela, județul Timiș”
4. Proiect de hotărâre privind modificarea „Programului de transport județean de persoane prin curse regulate pentru

perioada 01.07.2008 – 30.05.2011”

5. Proiect de hotărâre privind modificarea componenței Comisiei paritare pentru atribuirea către operatorii de transport rutier a traseelor cuprinse în programele de transport județene

6. Proiect de hotărâre pentru aprobarea Convenției privind definirea angajamentelor Consiliului Județean Timiș și Consiliului General Rhone la Protocolul de cooperare între județul Timiș și departamentul Rhone

7. Proiect de hotărâre pentru aprobarea Convenției privind finanțarea unui program de construcții de locuințe protejate în județul Timiș

8. Proiect de hotărâre privind asocierea pentru realizarea și finanțarea proiectului „Regiunea Model Banat”

9. Proiect de hotărâre privind stabilirea cuantumului indemnizației de ședință pentru membrii Comisiei de Evaluare a Persoanelor cu Handicap pentru Adulți Timiș

10. Proiect de hotărâre privind darea în folosință gratuită a unor bunuri imobile din domeniului privat al județului Timiș și aprobarea unor măsuri în vederea reabilitării Centrului de Sănătate Mintală Timișoara

11. Proiect de hotărâre pentru modificarea Hotărârii CJT nr. 37/2009 privind finanțarea unor structuri sportive

12. Proiect de hotărâre privind retragerea statutului de „Arie protejată” Parcului Botanic Timișoara

13. Diverse.

Vizita domnului Goran Petkovic, Secretar de Stat pentru Turism al Ministerului Economiei și Dezvoltării Regionale din Serbia

În data de 16 iunie 2009, începând cu orele 13:00, la Instituția Prefectului a avut loc întâlnirea domnului Liviu Borha, vicepreședintele Consiliului Județean Timiș și a domnului subprefect Eugen Dogariu cu domnul Goran Petkovic, Secretar de Stat pentru Turism al Ministerului Economiei și Dezvoltării Regionale din Serbia. Domnul Secretar de Stat a fost însoțit de Consulul General al Serbiei la Timișoara, dl. Dragomir Radenkovic. La întâlnire au mai participat și reprezentanți ai aparatului de specialitate din cadrul Consiliului Județean Timiș și al Instituției Prefectului.

Întâlnirea a debutat cu prezentarea județului Timiș efectuată de către dl. subprefect Eugen Dogariu, care a menționat și proiectul pentru "dezvoltarea clusterelor de firme (Ro - Se)", mulțumind d-lui Consul General pentru implicare. Apoi, vicepreședintele CJT, dl. Liviu Borha, a prezentat activitatea Consiliului Județean Timiș, punând accent pe legăturile cu Serbia, în special în cadrul Euroregiunii Dunăre-Kris-Mureș-Tisa. Dl. vicepreședinte a menționat câteva dintre proiectele implementate sau în desfășurare în cadrul DKMT, vorbind și despre cele în domeniul turismului prin realizarea traseelor turistice tematice.

Dl. Secretar de Stat a preluat cuvântul mulțumind pentru primirea călduroasă și transmițând salutări din partea Ministerului Economiei și Dezvoltării Regionale din Serbia și din partea Universității din Belgrad. În acest sens, dl. Secretar a menționat că dorește să contribuie la buna comunicare între Universitatea din Timișoara și cea din Belgrad și la dezvoltarea turismului în regiune. Ca reacție la criza mondială, dezvoltarea turismului trebuie să se bazeze pe o ofertă turistică

regională, pe distanțe mai scurte, și focalizată pe turismul montan, orașele mari, zona Dunării și traseele turistice tematice (cultural, al vinului etc). Turiștii din zone îndepărtate vor veni doar unde există oferte turistice variate la nivel de regiune și de aceea este nevoie de parteneriate între oamenii de afaceri (din domeniul turismului) din România și Serbia. Deoarece și pentru România turismul este o prioritate, dl. Secretar de Stat lansează propunerea de colaborare în acest domeniu, își exprimă întregul sprijin pentru oamenii de afaceri care doresc să își dezvolte afaceri turistice în Serbia și invită județul Timiș să își promoveze obiectivele turistice în Serbia, la Belgrad, așa cum face și Agenția Turistică Serbia. Totodată, în speranța armonizării reglementărilor Aerodromului Timișoara cu cel din Belgrad și astfel a realizării transportului aerian Ro-Se, își oferă serviciile de facilitare a contractelor, promovare și dezvoltare a turis-

mului ca "întreaga Europă să fie pe ruta Timișoara - Belgrad".

Întâlnirea se încheie cu ideea organizării unei întâlniri similare și la nivelul Ministerelor din cele două țări și cu invitația lansată de către partea sârbă Consiliului Județean Timiș, Instituției Prefectului și Camerei de Comerț, Industrie și Agricultură Timișoara de a organiza o expoziție turistică în Serbia, cu promovarea obiectivelor române, similare celei organizate la Timișoara, cu obiectivele turistice sârbești.

Mirela-Carina SINCA

NEVOIA DE AFACERI ÎN DOMENIUL TURISTIC

Președintele Consiliului Județean Timiș, Constantin Ostaficiuc, a avut la începutul lunii iunie o întrevedere cu membrii unei delegații conduse de consulul onorific al României în landul austriac Stiria, Andreas Bardeau, delegație formată din oameni de afaceri interesați de investiții în infrastructura de drumuri, construcții și turism. De aceea, președintele Constantin Ostaficiuc s-a referit la cele 3 drumuri care urmează să fie reabilitate din fonduri structurale în județul Timiș. „Proiectele sunt în derulare și preconizăm că în luna august va avea loc licitația pentru lucrările propriu-zise”, a precizat președintele CJT.

În cadrul întâlnirii s-a discutat despre zona Făget - lacul Surduc, unde pot fi dezvoltate investiții turistice. „Această zonă oferă probabil cel mai mare potențial turistic din județul Timiș. Noi am modernizat o parte din infrastructură și cred că este foarte important ca investitorii privați să vină în această zonă pentru dezvoltarea unei afaceri în domeniul turistic”, a apreciat Constantin Ostaficiuc. De asemenea, s-a mai discutat despre puna freatică de apă termală din vestul județului Timiș, care este foarte puțin utilizată, comparativ cu Ungaria, „Avem ștranduri termale în câteva localități, precum Lovrin sau Jimbolia și unde ar fi necesare investiții”, a mai spus Ostaficiuc.

Jana LAVRITS

CAMPIONATUL EUROPEAN DE NAVOMODELE CLASA "C"

Timișoara a fost gazda celui mai important eveniment sportiv internațional al sezonului: Campionatul European de navomodele clasa «C», competiție care s-a derulat în perioada 23-30 iunie 2009 în perimetrul complexului sportiv «Aurora». A fost ediția a XII-a a competiției care se organizează la doi ani distanță. Prin amabilitatea dlui profesor Dan Lucian, vicepreședinte al Federației Române de Modelism, care a fost principalul organizator, dar și sportiv participant, am aflat amănunte despre această manifestare internațională.

III pe echipe, practic dominând campionatele naționale!

R. Câte țări au participat la C. E. 2009 ?

D.L. Au participat Belarus, Bulgaria, Cehia, Croația, Germania, Italia, Olanda, Polonia, Rusia, Ucraina, Ungaria și România, cu peste 200 de modele. România a fost reprezentată de sportivi ai secțiilor Farul Constanța, Sportul Studentesc București, CSM Bacău, CCTA Suceava, precum și de cele două secții timișorene, CSM Timișoara și Palatul Copiilor. Sportivii timișoreni au fost prezenți al campionat cu 18 modele.

Finanțatorii competiției au fost Consiliul Județean Timiș și Federația Română de Modelism. Parteneri locali au fost Direcția de Sport a județului Timiș, CSM Timișoara și Palatul Copiilor. La festivitatea de deschidere au participat personalități din conducerea NAVIGA, așa cum au fost dl Karl-Dieter Matsysik, președintele Naviga, dl. Martin Van Gelderen, șeful secției Clasa « C » Naviga, dl. Mihai Zanciu, secretar general al Federației Române de Modelism, reprezentanți ai C.J. Timiș ai Direcției județene de Sport, consilieri județeni.

A consemnat Gheorghe SZUHANEK
Foto: www.agenda.ro

Campion, profesor, antrenor emerit

Lucian Dan a câștigat cu echipajul yahtului "Olandezul Zburător" (în anul 1977) Campionatul European de Yahting care s-a desfășurat în Grecia, la Pireu. Se întâmpla aceasta la nici un an de când a început să practice yahtingul (avea 18 ani) în cadrul Institutului de Marină din municipiul Constanța. Datorită unui accident a fost nevoit să renunțe la yahting. Pasiunea sa pentru sporturi nautice îl îndreaptă pe Lucian Dan spre navomodelism. Din 1995, Lucian Dan este profesor și antrenor de navomodelism. Obține cu sportivii săi de la CSM Timișoara și Palatul Copiilor zeci de medalii naționale, europene și mondiale. Federația Română de Modelism îi răsplătește munca și talentul cu titlul de antrenor emerit de navomodelism.

Covaci:

DACII ȘI ROMANII

În satul Covaci, comuna Săndrei, în organizarea dlor Florin Macavei și Octavian Stăncioiu, au avut loc pe terenul de fotbal al echipei Fortuna (divizia B) reconstituirii ale strategiei militare romane aplicată în războaiele pentru cucerirea Daciei. Au fost făcute demonstrații de artilerie antică romană, de ritualuri de luptă dacice. Cei care au reușit să reînvie spectaculos pe terenul de fotbal din Covaci atmosfera de acum două mii de ani au fost membrii Asociației "Terra Dacia Aeterna", îndrumați de dascălul universitar C. Roman de la Muzeul de Istorie al Transilvaniei. De asemenea, componentele ansamblului "Zănele Zalăului" au dezvoltat celor prezenți dansuri și ritualuri dacice.

Sătenii și invitații lor "de la oraș" au participat activ la momentul cultural sportiv numit "Festivalul Dacii Liberi".

Gh. Sz.